

పోగయోడల రాక పోకలు.

చెన్న పురి నావలై యమునం దున్నవి.

1914 సం॥ జూలై నెల 15 వ తేది

Table with 5 columns: పోయేది, పోయేది, పోయేది, పోయేది, పోయేది. Rows include various locations and their corresponding dates.

రానున్నవి.

Table with 5 columns: పోయేది, పోయేది, పోయేది, పోయేది, పోయేది. Rows include various locations and their corresponding dates.

వాతావరణ స్థితి

1914 సం॥ జూలై నెల 15 వ తేది

Table with 6 columns: పదేళ్ళమును, పదేళ్ళమును, పదేళ్ళమును, పదేళ్ళమును, పదేళ్ళమును, పదేళ్ళమును. Rows include various locations and their corresponding weather data.

బంగారా భాతముయొక్క పట్టమోతర భాగము నందు వాయుభారము కిక్కిరించి...

రోపన్యాస మిచ్చుచు నందలి విషయములను వింటిమి...

గుడివాడ వార్తలు.

శ్రీభక్తునియొద్దనుండి.

—ఇటీవల నిచట స్వల్పవర్షములు

కాని నిన్ను నేడు ఎంపలు తిరిగి

లందు నాట్లు పడుచున్నవి.

ప్రస్తుత ప్రభుత్వముగా నుండుట

య, కర్నూలు జిల్లా నుండి ముఖ్యముగా

నాటకపు జనులు రంగమన ముఖ్యముగా నున్నది.

కలరా.

చుట్టుపట్ల పల్లెలయందు కలరా వ్యాధి యంకరముగ రుచుచున్నది. ఇందుకు గాను ప్రత్యేకము ఒక ఆస్పత్రిలు...

ఏ. వి. క్లాసు భూముల వివాదం.

మాగాడి భూములు ఏ. వి. క్లాసులోనివి. ఇది నిజమైతే భూములకు ముందును మరొకటి...

ఉద్యోగుల మార్పులు.

కైకలూరు తాలూకా తాటిలూరు గ్రామ ప్రాంతానికి పోకులనరసయ్యగారు...

శ్రీ హాస్తింజీప్రశ్న మరణము.

తమ పత్రికయందు ప్రచురింపబడిన శ్రీ హాస్తింజీప్రశ్న మరణవాస్తవ జనులు వివాదమున్నట్లు...

బాపట్ల త్రిపురసుందరి సమాధి వాస్తవము. ఈ నెల 17వ తేది శుక్రవారము మధ్యాహ్నము...

ఏలూరు జూలై 12:— ఏలూరుపురమున ఒక గొప్ప శుద్ధిసంస్కారసభ 11వ తేదీ శనివారము సాయంత్రముగా వింపబడినది.

పార్లమెంటు ప్రశ్నలు.

జూన్ 16 వ తేదీ మొదలుకొని కామన్సులలో. హిందూ దేశమును గూర్చి యీ క్రింది ప్రశ్నలు చేయబడి సమాధానము లివ్వబడినవి:—

హైదరాబాద్ కాలనీయిటి.

జూన్. 16:—సర్. జే. డి. రామగారు. హైదరాబాద్ జిల్లా పరిషత్తులో గారి యిష్టము ప్రకారము ఉద్యోగమును వహించియుండురా? ఆర్టు ఆఫ్ సెటిల్మెంటువారి కన్వయించునా?

రాబర్ట్స్ గారు:—ఇండియన్ మొదటి భాగము నుండి. మే. రెండవ భాగమునకు 1912 ఆక్టోబరు 9 వ తేదీనాడు మొదలుపెడినది.

హిందూ దేశపు దివ

టచ్ గారు:—హిందూ

కామన్సులలో. ఆంధ్ర

దుందుట తప్ప మరెవరికీ యుపాయము

యునా? కనుక యీ చట్టమున యింగ్లండులోనున్న

యునులు కలుగునట్లు మార్పు చేయుదురా?

రాబర్ట్స్ గారు:—ఈ ప్రశ్నయందలి మొదటి భాగము. మోగపు ఉద్దేశములేని భాగమునకు తనకేమియు లేనియెడల దివాలా కోర్టులో దరఖాస్తు చేయవచ్చును. ప్రొసీయరు కోడు రెవల్యూషన్ 21 వ ఆర్డరు, 87, గూర్చి చూచుకొనవలెను. చివర భాగమునకు జవాబు ఏ 28 వ తేదీనాడు యివ్వబడినది.

టచ్ గారు:—మైదాన ప్రాంతమున హిందూ కష్టములు ఆంధ్ర రాష్ట్రమునకు కింగ్డండులోగల సమస్యలున్నవని మీ యుద్దేశమా?

రాబర్ట్స్ గారు:—అవును. అదియే నా యుద్దేశము. హైదరాబాద్ రాష్ట్రమునకు సరిగా సంబంధించిన భాగమును చూచుకొనవలెను.

బర్మామానెకంపెన్సి పెన్సియా.

కెనెసు ఆలయములు.

జూన్ 17:— జాయిన్టు హిస్టరీగ్రాఫర్ ఆంగ్ల పాఠశాల సంఘములో తమకు ప్రత్యేకముగా నిచ్చిన భాగములను బర్మామానెకంపెన్సి పంపకము నిచ్చిరా? యిచ్చిరా? వీరికి నెంతైనా యిచ్చుకొనవలయున్నది? ఇందుకు ఇచ్చి యనుకంపెన్సి బర్మామానెకంపెన్సి పాఠశాలకు? కష్టకాంక్షాంధు వడ్డీయా?

చర్చిలు గారు:—మొదటి భాగము యథార్థమే. మానె కంపెన్సి వాడినరకే పా 144 848-6. 11. యిచ్చి న్నారు. ఇంతకు 31438-7-1 యిచ్చినది యిచ్చినది. పాఠశాల సంఘమువారు ప్రాంతవడ్డీని, ప్రత్యేక భాగముల నాటికి ఏ వడ్డీన వడ్డీని, మామూలు భాగముల వడ్డీని కష్టమి, యిచ్చి లోపములకు కావలసిన నిలువ నిధములేనిది. తమవారి భాగములను బర్మామానెకంపెన్సి పా 5 నుండి 5 వంతున క్షాంక్షాంధు వడ్డీని తీసికొనవచ్చును. ఈపద్ధతి 1909 లో తీసుకొనిన ఆంగ్ల పాఠశాల సంఘమువారి క్రియా వివర ప్రక్రియను నిర్ణయించునది.

ఇండియన్ మార్కుల చేయబడవు. అందువలన కొరతను వాడే భాగములు వీరికే వినియోగింపబడకూడదు. నేను ముందు వాడే భాగములను చెప్పినట్లు దొరతనమువారి భాగములు కొన్ని తక్కిన అంశాలను కుప్పగించిపెట్టెను. వీనిలో ప్రాంతమున నా ప్రభువు హక్కుదారులు, బర్మామానెకంపెన్సి, డియా ర్మి గారును కలరు. వీరి భాగములను నెలల క్రిందనే కంపెన్సి వృద్ధికి యివ్వబడినది. ఇకముందు కావలసిన భాగమును దొరతనమువారికి యిచ్చురు. 1921 లోగా ప్రాంత ప్రముల కొనివేయుటకు ముందే దొరతనమువారికి కట్టిపెట్టెను కలదు.

నావికా శాఖ నూనె కంప్రైజు.

జాయిన్టు హిస్టరీగారు:—బర్మామానెకంపెన్సి శాఖ యుగ ఇచ్చి మా కంపెన్సితో దొరతనము వాడేంబడిక చేసి కొని యున్నారు గదా! వీరికి దొరతనమువారితో నేమైన సంబంధము కాదా? ఈ కంపెన్సి కార్యమును విశేషముగా చేయుచున్న సర్ హ్యూబాల్స్ గారు ఇండియా, బర్మా లలో నెత్తున సుదీర్ఘంగా నుండిరా?

రాబర్ట్స్ గారు:—మొదటి భాగము సరికాదు. సర్ హ్యూబాల్స్ గారు కొంతకాలము బర్మాకు లెఫ్టనెంట్ గవర్నరుగా నుండి 1905 సం॥ ఉద్యోగము వదలుకొని యిండియా కాకేసిల సభ్యులుగా నియమింపబడిరి. 1909 లో లాల్ బహాద్దూర్

కోనాగారి యధ్యక్షత్వ క్రింద ఆంగ్ల పాఠశాల కిరసిను సంఘ మేన్బడినపుడు వీరు దైకర్తరులలో నొకరుగ నుండుటకు స్టేటు సెక్రటరీగా రంగీకరించిరి. ఆప్పు డా కంపెన్సికి దొరతనము వారితో సంబంధములేదు. కడచిన సంవత్సరము శరద్ పుష్యమాసమున యిండియా కాకేసిల ఉద్యోగమును వదలుకొనిరి.

హిస్టరీగారు:—సర్ హ్యూబాల్స్ గారు, బర్మా లెఫ్టనెంట్ గవర్నరుగ నున్న కాలమున కంపెన్సి వారికి దొరతనమువారితో వర్తక సంబంధము లేదా?

రాబర్ట్స్ గారు:—లేదండి. బాల్స్ గారు తమయుద్యోగమును 1905 లో వదలుకొనిరి. 1909 వరకు కంపెన్సి పుట్టిన తేదీ.

హిస్టరీగారు:—హిందూ దేశ వర్తకమున పన్ను మూలమునకు.

మరియొక విధమున విద్యార్థులకు ద్రవ్యమును కూర్చు వీలులేదా? రాబర్ట్స్ గారు:—ఇది యంతయు స్వయముకాదు. ఇందు సవనమును విచిత్రమును యేమియులేదు.

రాబర్ట్స్ గారు:—పంజాబు లైటు యెకరమునకు 270 రూపాయ లీయగలదని మీ యుద్దేశమా?

రాబర్ట్స్ గారు:—కొన్ని భాగములు లైటు కే యివ్వబడినవి. కొన్ని భూస్వాములకు నీయబడినవి.

రాబర్ట్స్ గారు:—ఈ వెర్షన్ భాగములను కూడ లైటుల కే యివ్వబడదా? నిశ్చయమైనదా.

రాబర్ట్స్ గారు:—నిశ్చయమైనది.

రాబర్ట్స్ గారు:—ఇంకొకరి కమరక మీయకూడదా?

రాబర్ట్స్ గారు:—నాకు తెలియదు.

హిస్టరీగారు:—ఈ విషయమున మాత్రము దొరతనము యాచారమును మానుచేల?

రాబర్ట్స్ గారు:—ఇది క్రొత్త ప్రశ్న. కాదు. మీరు చూచుటకు వచ్చును. దరఖాస్తు తెలిసికొని ఖర్చు కొలితరకు రాబట్టుకొనుటకు దొడ్లు చేసియున్నాము.

విషయావారి వలసలు.

ఒక ప్రపంచ సమస్య.

సెయింటుని హాల్ సింగు గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— నిషేధించినను నిషేధించునట్లు సైనికులు వలస పోవు ననే యున్నారు. అసలే వీరు చూడదని నిషేధమున్న ప్రదేశముల విషయమున, సరిహద్దులకు నుండుతావులకు మెల్లగ యి, యచ్చటినుండి దొంగతనముగ నీ నిషేధగర్హ్యములలో కి ప్రవేశించుచుండురు. మెక్సికో దేశపు సరిహద్దు మీదుగ సైనికులను దొంగతనముగ సంయుక్త రాష్ట్రములలో జొర క్ట్టుట యనునది చాల సరిహద్దులనుండి లాభదాయకముగ గ్రహార మెయ్యున్నది; ఇట్టి వ్యవహారమును, సైనికులు సరి దా, అమెరికను లనేకులు కూడ పూనుకొనియున్నారు. వలస గ్రహారములను జూచునట్టి అమెరిక నుద్యోగులెంత జాగ రూకులై యున్నను, అరాక్రీయముగ వీరి ప్రవేశమును మాన్ప గలరున్నారు. ఇందువలన జాలవరకు విసికియున్నను, ఈ దురాచారమును మాన్పుటకై తాముచేయు యత్నము న్నియు నిష్ఫలముగుచున్నవని వారు నిస్సంశయముగ నంగీక రతురు.

లెల్లెవారి ప్రాబల్యముకల యాధునికులకు సైనికులు లసపోవు విషయమును విచారించునెడ, ప్రాధికారములం యిచ్చ జరింపజేయుటకు ముఖ్యముగ నుత్తరవాదులు పాశ్చా య్మిలే యను మాటను జ్ఞప్తియుంచుకొనవలయును. గనులం గును తోటలందును బనిచేయుటకై యూరపియును లీ సైనియు ను బ్రోత్సహ మిచ్చి దక్షిణాఫ్రికా మున్నగు ప్రదేశము లు వీరిని బోవునట్లు చేసిరి; అట్లే, అట్లాంటిక్ మహాసము ద్రమునుండి పసిఫిక్ మహాసము ద్రము వరకు ను పోవు వెద్ద యి ను ప దారు ల నిర్మించుటకై కేనడా సంయుక్త రాష్ట్రములకు పోవునట్లు వీరికి ప్రేరేపణ మివ్వరి. కాని ఎన్నివిధముల పాఠశాలలతో వ్యవహరించి నను వీరివిషయమున “ఇది నీకుహరు; దీనిని దాటిపోవద్దు.” అనుమాటను మాత్రము పాశ్చాత్యు లనుచునే యుండురు. చీనావారు కూలింగ బనిచేయుట తమకు వసరమైనచో, వర తునకు లోబడి వీరు పనిచేసవలెను; వరతుకాల మంతయు గలించిన యెడల, అంతకుముందు జానిసలుగ బనిచేయు చుండిన దేశమందు స్వేచ్ఛావృత్తిని వీరు సంపదించుట త్రమిక్ష్ణ ముండదు; కావున తిరిగి యెడంబడిక నేర్పరచుకొని వీరు పని నైన జేయవలయును, లేకున్న స్వదేశమునకు వెళ్లి పోవలెను. చీనావారిని తమ కాజ్ఞానుకూలముగ నుండుకొనుటకు వీలుకాని యెడల, అసలువారు ఉండుటయే వీరికిష్టములేదు. మానవ కుటుంబమునందలి వారేమైనను, సైనికులు స్వతంత్రము పహించి, తాము చేరించు ప్రదేశముల జరించుటకు యోగ్యులు కారని వీరియభిప్రాయము. కాని యిట్లునుకొనుటయందలి సహా తుకత్వమును వీరు గనజాల కున్నారు. పాశ్చాత్యు లెదిరించి వీరిని రానియ్యక వెక్కిరి చిక్కుల చెట్టుచుండినను, వారుండు తావులనుబోయి యచ్చట స్వతంత్రముగ పనిచేసి జీవించు న్నిరముగ నివాస మేర్పరచు కొనవలెనను మద్దేశముతో నై నీయు లెప్పటికలె నాయాదేశములకు బోవుచునే యున్నారు.

భారతీయులు

ఇకను విషయావారిలో మూడవసంఘమువారగు మన దేశీయులనుగురించి విచారించెము చీనావారిని వలసపోవునట్లు

రము లదు. కప్పకు సగమువరకు. 9, 11 వంతులు మనహిందూ. చున్నవి. చివరప్రశ్న విషయమై అట్టి లెక్క నాకు తెలియదు.

వంగదేశ భూస్వామ్యము.

రాబర్ట్స్ గారు:—వంగదేశమున భూస్వామ్య పద్ధతి దొరతనము వారికి వృత్తికముగ నున్నదా? వ్యవసాయపు జనుల పురోగ్మిని సరిగానుండునా?

రాబర్ట్స్ గారు:—వంగదేశపు వ్యవసాయ దారుల కక్కడీ తెనస్సీలా కావలసిన రక్షణను నీయగలదని మాయుద్దేశము.

రాబర్ట్స్ గారు:—ఈపద్ధతిని గూర్చి ఆదాయపు అధికారులకు మిక్కిలి వ్యతిరేకముగ అభిప్రాయము లేదా?

రాబర్ట్స్ గారు:—మీ ప్రశ్నకు సంబంధించిన విషయమున తెనస్సీలా వృత్తికముగ నే యున్నదని నాయుద్దేశము. పంజాబు నీటిపారుదల.

రాబర్ట్స్ గారు:—వంగదేశమున తప్ప తక్కిన హాల్ భూమ్యధికారమున చూచించు పద్ధతిని పంజాబునీటి పారుదల ఫలములందు దొరతనమువారు విడుచుట కూడదని తెలియ బరచిన యభిప్రాయము చేసినదా? భూమ్యధికారులచేత నై నను వడ్డీదారులచేత వైనను వాధింప బ ధు దు మ ని వ్యవసాయ దారులకు భయము కలదను సంగతి దొరతనమువారికి తెలియునా? విద్యకును ఆలోచ్యమునకును అధికద్రవ్యమును వినియోగించుటకై పోలీసు వారి తగ్గించిరా?

చేసిన సందర్భములను బోలిన సందర్భములే భారతీయుల వల సలకుగాడ. కాకమునాటి కన్నవి. హిందూధానములోని సారవంతములగు భూప్రదేశము లన్నిటియందును జనసంఖ్య హెచ్చుగ నేయున్నది. ప్రస్తుతమందున్న సంఖ్యకంటె హెచ్చుగ జనములు, వారసందరిని బోషింప సమర్థములగు ప్రదేశము లన్నియును సందియములేదు. ఇటీవలి సంవత్సరములలో చెరువులు కట్టించు విషయమునను నీటిసాగుదలకై కాల్యల ప్రవృత్తియ విషయమునను చాలవరకు పనిజరిగి యున్నది. పంటలు కనాలు కాలసీలలో అనేక లక్షల యెకరముల యెడఁగూమి నీటిమహిమవలన పుష్కలత్రైత్యముగ మారిసరి. అంగనామృతాస్త్రజ్వాల ప్రయత్నములవలన గొంతవరకు నెక్కువ వసతి కల ప్రదేశములను జనలు పోయినను, ఇందువలన గల్గిన మార్పు లతిస్వల్పము. ఇట్టి స్వల్పవిద్యమము లన్ని జరిగినను, కొన్ని తావులందు జనసంఖ్య యింకను మిక్కిలముగ నేయున్నది. ఈ ప్రదేశములోని జనలకు కృతసాయమే ముఖ్యమగు జీవనాధారము. ఇందు పక్షిషముగ చాలుపడలేని యుండుటయే కాక, దీనికి వర్షము తప్ప వేరే ఆధారమేమియు లేదు.

ఈ ప్రదేశములలో నివసించు జనలకు విదేశములకు వలెన నుద్దేశము బోయియును నుదయించుచున్నది. దీనిపోయిన వారసేతులు బర్మా సింహళదేశములలో నిర్వహించున యున్నారు. ఇతరు లనేకులు మలేషియా, కొందరు చీనాకును, స్వల్పసంఖ్య నీటివైపున దీవులలో బోయియున్నారు. ఇతర మనదేశమునండి కలసపోయిన వారందరను వియో ఖండము నందలి దేశములకు మార్చిమే పోయి యుండలేదు. అనేకులు అమెరికా ఖండములోని కెనడా దేశమునకును, మరికొందరు సంయుక్త రాష్ట్రములకును పోయి యున్నారు. చీనావానికి కలెనే, మన భారతీయులకు గూడ ప్రేతపణమొసంగి తమ గనులందును తోటలందును నివసించు నిమిత్తము వీరిని యూరపీయను లధినివేశనములకు దీసికొని పోయి యుండిరి. ఒడంబడికలకు లోబడి పనిచేయ నిష్టము గ్గుంతవరకు చీనావానివలెనే వీరుకూడ తమ దేశములకు వచ్చుట యాయధినివేశము వారి కిష్టమే. కాని యట్టి పరతులకు వేనికి లోబడక స్వతంత్రులై పనిపాటాలు చేసికొని జీవింప దలతులైన, చీనా వారెట్లో భారతీయులు నల్ల యాయధినివేశవాసుల కసహ్య లగుదురు.

అన్యతత్వము.

II

డాక్టరు కార్లెగారి పరిశోధనలు.

కొలది కాలములోనే దేహమునందలి సర్వావయవముల నుండియు వీయబడిన శకలములు నూత్నదర్పినిక్రింద దెరుగుచునే యుండెను. ప్రపంచమున గన్పట్టుజీవమున కంతయు మూలాధారమగు కణోత్పత్తికృత్తులు ప్రత్యక్షములయ్యెను. సజీవముల దేహనిర్మాణమునకంతయు మూలపదార్థమగు ఆకు ధము పృథక్కృతమై నిజరీత్రమును బయల్పరచుచుండెను. ఒకప్రక్క అస్థిశకలము అస్థికణములను కందరములు కందరిములను చేయుచుండెను.

అయిన నిండుకసందియము. ఇది స్వాభావికమైన వృద్ధియేనా? క్రొత్తగ నిర్మించబడిన కణములు తిజ్జనకములగు కణములకుండు సర్వశక్తులు గలిగియున్నవా? ఈపరీక్ష చేయుటకు ఒక్కవిషయము నిరూపించిన జాలును. మన హృదయము అవయవములలో నెల్ల జీవ లక్షణములు సంపూర్ణముగా గలవి. అందు చేత హృదయకందరమున నందలి శకలము తనకునైజమగు సంకీర్ణవ్యాకోచముల నోసరించుచుండెనేని, నైవిషయము నిస్సందేహముగ సునివృతమని చెప్పవచ్చును. క్రెల్ గారు కొడిపిల్ల హృదయమునండిచ్చి ముక్కలుగాజేసి, కావలసినంత వస్త్రద్రవ్యము ఆహారమునకై పోసి నూత్నదర్పినిక్రిందనుంచెను. తల్లి ణమే ఆహృదయశకలము జీవలక్షణముల గనుపరచుచు, యభ్రాత్రముగ సంకీర్ణ వ్యాకోచ రూపమగు నిజవ్యాపారమును నిరర్థకముగ నొనర్చుచుండెను. నిమిసమనకు నూటయిరువది మార్లునకును కొట్టుకొనుచుండిన యీచిన్ని హృచ్చకలమును నూత్నదర్పిని క్రిందనుంచి క్రెలు గారాశ్చర్య మగుచులయిరి. కొడిపిల్ల దేహమున నున్నపుడు, ఈహృదయ వ్యాపారమున కొకయర్థమును ఉద్దేశ్యమును గన్పట్టుచున్నవి. బయట నీరీతిగ కొట్టుకొనుటచే సాధింపబడగల కార్యమేదియును లేదు గదా? మానుషి నములు అమక్కు అడుచునేయుండినది. అంతట కొంచెము

అనిసిగ్దేహ, 12) మార్గ కొట్టుకొనుట మాత్రమే హృదయ కొట్టుకొను చుండినది. అంతట క్రెలు దానిని దీసి బాగుగ కడిగి కొత్తవస్త్రమునుంచెను. అంతట నాహృదయఖండము మగల ప్రవృత్తిహెచ్చి నూట అరువదిమార్లు కొట్టుకొన నారంభించెను. ఆదేప్రకారము కొంతకాలము జీవించియుండెను. గాని హృదయగ బరువగువస్తువు క్రిందబడి చిలికిపోయెను. అట్లు చిదికి పోయి యుండనియెడల ఇప్పటికిని బ్రతికియుండనని క్రెలుగారి నమ్మకము.

కర్కటప్రణమను పరీక్ష సేయుట.

ఇట్టి మార్గము నవలంబించియే, కర్కటప్రణమ మెరుగుటకు కర్కటర జూచిరి. వీరి నింతకుముం దేహమున గాని చూచియుండలేదు. ఇంతకుమున్ను శాస్త్రజ్ఞులకు దెలిసిన దెంతమాత్రమన, కర్కటప్రణమ దేహగతి సంహతుల యందలి కణముల జేతు మెత్తకణముల నికంతతము స్పష్టిచేయు చున్నది. ఈ మొగ్గ కణము లేరీతిని ఉత్పత్తియగునని తెలియునుగాని ఏకాకణములేత నుత్పత్తియగుననియును తెలియదు. దృష్టాంతమగు శేరియోకారణములేత దేహమున శేరియో నోకయనయనము, క్రాంతకణముల నుత్పత్తిచేయుట కారంభించును. ఈకణములు జేతు కణముల స్పష్టిచేయును. ఇట్లుతెండ్లోపతండుముగ కణపరంపర చచ్చువిడిగా దెరుగును. క్రాంతకణమునకును సామాన్యకణమునకును, భేదమిండుకయేగలదు. “సంహారకర్మము” అను ప్రకృతిధర్మ మొకటి గలదు. ఈ ధర్మాను సకలముగా ప్రతి అంగమును తనకుగావలసిన యాహారమునేగొని, ఇతర అంగములకు బాధకలుగకుండజేయును. ఇట్టి ధర్మమున్నదని మాత్రము స్పష్టమేగాని ఇది యుండుటకు కారణము దురూహమే. ఈ ధర్మము చేతనే మన చేతులు కాళ్లు లెల చెవులు మొదలగునవి తమ ప్రమాణము నకు దెలిసి నిలుచును. కాదాచిత్కముగ కొన్ని కణములు ఈ ధర్మము నులంఘించి స్వచ్ఛందవృత్తి నవలంబించును. ఈ ధర్మాగ్ర కణములే కర్కటప్రణకణము లగుచున్నవి.

క్రెలుగారు నిర్వ పీండ్లప్రాయముగల యొకశ్రీ దేహమునందలి కర్కట ప్రణమనుండి కొంత రనిని దీసి పూర్వోక్త రీతిం బరీక్షించిరి. క్రణము పరీక్షింప మెరుగునో కరతలామలకముగ దెలియుచుండును. ఈ వ్యాధిం దలంచిన మనస్సున కసహ్యమును భయమును బుట్టునుగదా? క్రాంతకణములం జూచిన నేమియు భయకారణము గనుపడదు. కాని కణములవృద్ధి చాల నలికయముగ నుండినది. ఈవిధముగ క్రణమును పరీక్షించుటకు క్రెలుగారు క్రొత్తసాధనము భిక్షగ్వరలకుం గల్పించిరి. సజీవములగు క్రాంతకణములను కంటితో జూడవచ్చును.

మరణముయొక్క వైవిధ్యము.

సామాన్యముగ జనలకు మరణమనిన తెలియును. ప్రత్యేకము దేహమును విడుదలచే మరణము. శాస్త్రజ్ఞులు మాత్రమింతమాత్రముతో తృప్తిపొందుటలేదు. వారిపట్టియందు అనేక విధములగు మరణములున్నవి. వీరినన్నిటిని స్థూలముగ రెండు భాగములుగజేయవచ్చును ఒకటి, నైజజీవనది. అనగా ప్రత్యేకము దేహమును విడుదలు “నేను” అని జీవి యెప్పుడు చింతించుటకు సమర్థుడు కాడో అప్పుడే జీవాంతమయినదని తెలియవలయును. రెండవది, ప్రవృత్తిగముయొక్క మరణము. అనగా సమస్తీక జీవము పోయినను, వ్యక్తిగా ఒక్కొక్క అంగమునకు జీవము శేషించియుండును. ఇట్టి స్థితియందు ఈ అంగములను భేదించి మరియొక సజీవునిదేహమున లుప్తములగు వానికెదురు లుగ కనున్పిన రెండవదేహమాత్రముగ మొదటివానియంగము జీవించును.

శిశువ్రణమును విష్ణుజ్వరమును తగువులాడుకొని యున్న కొనుడు. శిశువ్రణము బలకాలిద్రివి విష్ణుజ్వరము నోడించి గొంతు పిసికిన యెడల విష్ణుజ్వరము చనిపోవును. దెబ్బతిని స్మారకము తప్పిన వెంటనే పోకులు “హంతకుని బట్టుకొనిపోయి” ఉరిదీయించుచు గాని “హత్య” జరిగిన వెంటనే సమీపమున నుండు శత్రువైద్యుడు విష్ణుజ్వరము దేహమునందలి అంగములను భేదించి క్రెలుగారి పద్ధతుల కనుగుణగ దాని యుంచిన యెడల మరియొక్కజీవన అంగవికలు డగువాని దేహమున నీయంగము లిమిడించవచ్చును.

అనగా సమస్తీయకణము గలిగినంతనే వ్యక్తిమరణమును గలిగిన దనుకొనగూడదు. ప్రత్యేకము దేహమును విడిచివంతినే దేహాంతములగు కణములన్నియు చచ్చుటలేదు. అట్టి సమయమున వానిని చావనీయక రక్షించినగాని శీఘ్రముననే మృతి నొందును. క్రెలుగారి పరిశోధనల మూలమున చిరకాలము వీరిని సజీవములుగ నుంచవచ్చునని స్పష్టమగుచున్నది.

స్వాభావికమరణము. ఆకస్మికమరణము.

ఇంచుక యాలోచించినయెడల మరణమును మరియొక పద్ధతిగా విభజింపవచ్చును. మరణకారణములు స్వాభావిక

ములుగాగాని ఆకస్మికములుగాగాని యుండువచ్చును. ప్రత్యేక యందలి విష్ణుజ్వరముయొక్క మరణ మాకస్మికమరణము. అనగా విష్ణుజ్వరము ఆక్షణమున బచ్చియుండునలసిన కారణము లేదు. శిశువ్రణము వానిం బంపకుండిన దీర్ఘాయువుగ నానికు జీవించియుండును. ఇతరీతిగ మనుష్యులయందును బంపకులయందును జరుగుచుండును. స్వాభావికమరణము జరుగుట మిక్కిలి అరుదు. ఏదేనా యొక కారణము (నింద) వైగొనుచు నే యుండును.

మన మెచ్చటనున్నాము.

(చోళగుడి వేంకటాద్రి పంతులుగారు డి. ఏ.)

“తన్ను తాకెనుగుట లోకమంతయును దెలియుటయ” అనెడి వేదాంతవచనము లోక కర్మబోధమునకు నర్హించును. తన్ను తా నెరిగినదివలె తన్ను తా నయిండుట ముగియు. తన్ను తా నయించుకొనిన లోకమంతయు నయింపబడియుండు. ఆగు సక భారతీయులు తన్ను తా నెరిగించుకొనుట కశక్తులగుటవలన లోకమువలన ననాదరణ జేయబడుచున్నాను. దీక్షి జాగ్రత్తగా జేయున భవభిషంధవాసులకు గలిగిన స్వార్థత యెటులనో కొంచెవరకు దేశాభిమాన స్వరూపులగు శ్రీయుత గాంధీగారి వలన సవరింపబడియి. ఈ రంగమంతటితో ముగిసె గదా యని సంతసించుచుండ, ఆమెరికాదేశమందలి కనడా ఖండవాసులు మనలలోనికి వారినీక శ్రీయుత గురువైతినిగు గారి యుద్యమమును నిరాకరించిరి. ఈ చుడువలనము నివాంప మన సింగుగారు న్యాయసభాధ్యక్షులకు జేసిన విన్నపమువలన ప్రయోజనముండునని యుద్విష్టాదు యుంటిమి. ఆకస్మికము ముగిసెను. ప్రియదీక్షితుగా దేశమువారును తమ స్వార్థము గూడుచున కటాక్ష వీక్షణముల మనవివాద సాంపదసాగిరి. ఇది యిది యనలేల! మగండినడించిన పంచాంగపు మాపకు నిగడించెటట ఆంగలేయులు సామ్రాజ్యపాతత్వమునకు భారతీయులు వెలిగారని చెప్పుట కేవలము సాహసముగ నొందుచున్నది. అసామాన్య ప్రజ్ఞయును, అంతకెక్కుడు గుణణ సంపత్తియును కల్గి దీక్షిత వ్యాప్తినిండిన ఆంగ్లేయు ప్రభుత్వమునందు జేరియున్న వారమయ్య ఆంగ్లేయ వలసరాజ్యములవారు మనల నిలు నిరాకరణతో జూచుట కేమికారణము? ప్రేమవిచ్చిన నల్లతోలు. చిరకాలాధ్వస్త మగు మిత్రాహారము, మిత్రవ్యయము లేనా! మరియేవయిన గలవా! ఏమి కలికాలమనా! గుణ్యములే నోషములయ్యెను!

పరస్పలమందు మరకటి గొరవము గల్గెనుగదా! స్వర్గలమందో, హిందూరాజ్య తిలక్త భారమును వహించిన యిండియా నెక్కుటి సభ నిరర్థకమే గాక యనగ వాయవమయినవేల కొలది కష్టాత్త ప్రవ్యయము దీనికై నిష్కణముగ వెచ్చింపబడుచున్నదనియు, గాన దీనినిక్రమమగు ప్రజాప్రాతినిధ్యము గలదానిగ చూర్చును. లేనిపో, మొదలంట గడలేస్తును! అని నిరకాలమునండియు దేశీయ మహాసభల మూలమును, తిరిగి కథములను నెత్తిన నోరిడుకొని మొక్కుకెట్టుచున్నాను, దాని నాలింపలేరి. ఎట్టలేలకు నిర్వహణమును కొన్ని సంస్కరణలతో నీ సభాంగమును సవరింపజేయు డని ప్రభుప్రభువుగారు ప్రభు సభయందు నిజేదించిన నాదట్ల పేమకునో యని ముప్పది మూడుకొట్ల జనమును, స్వాతివాసుకు ముత్తైపు చిప్పలక నోరడెరచి యుండగా దాని వారువారు పోదమున నొలగ ద్రోసిరి. భరత ఖండమునండి ప్రతినిధు లిద్దరు చాలగియు ముగ్గురు వలయు ననియు ప్రాతినిధ్యవిభాగము క్రమముగ మోచింపబడలేదనియు, దీనివలన బహుగానిక కేష్సువుచున్నదనియు మొదలుగాగల యుంవోళకము లెల్ల ముగిసెను. కతి కంచికి బోయి! మనమింటికి పోదమును స్థాపించు!

ప్రభువుల సభ పూర్వార్థాచారపరిచయ మనియు నది నోద్యమము లంటు సాగవనియు, “వయం సంవోద్భావో” అని అయిడి రాసినది వారికి కొట్టకండియనియు యెరిగి యెరిగి వారీకట్లమును సామాన్య సభయందు నిజేరింపక ప్రభు సభ యండేల నుంచినో? దీనివలన మోహవృత్తిమి చావుకొని యెరుదులే! కంటనీలై నదుడిచెదమని వాగేల యునేడ. జేమక్కలో! ఏమి యాకెళ్ళి! కష్టను ప్రభువు గారున్నంతవఱకు హిందూదేశ గాఢ్యాంగ ప్రకరణయందు చూర్చునా! అన్నిక వాయువునో డచ్చులుల “వైంకు” పత్రిక వాకికై క్షేపించు. ఇట్టి ప్రతికూలములేద, మనమేద!

మన రితంకున్ను నోపహుత్వ మిగుట మొదలు. కించువు చెన్నెనన్న మహమ్మదీయుడు ఖండించు. అతడు నెన్నోకొన్నై ప్రభు పోపుడు. పోనీ! వీరిలో కిట్లైన పక్షమున్నుం గలదా! మతిభేదములు, బాలిభేదములు, భాషాభేదములు వాకిభేదములు, బొట్టుభేదములు, కట్టుభేదములు, బట్టుభేదములు! అన్నియు భేదములే! అన్నియు వ్యవలక రూపములే! పంపలక రూపము లేవి! కాన కర్ష్య మెద్దియో చరియెను! మోచింతము.

పార్లమెంటు ప్రశ్నలు.

జూన్ 16 : తేదీ మొదలుకొని కామన్వెల్త్ లో హిందూ దేశమును గూర్చి యీ క్రింది ప్రశ్నలు వేయబడి సమాధానము లివ్వబడినవి:—

హైకోర్టు జడ్జిల కాలములి.

జూన్ 16:—సర్. జే. డి. రామగారు. హైకోర్టు జడ్జిలు బాడచక్రవర్తిగారి యిష్టము ప్రకారము ఉద్యోగమును వహించియుందురా? ఆప్టు ఆఫ్ కెటిగొంటువారి కన్వయియన్స్

రాబర్ట్స్ గారు:—ఇంటి మొదటిభాగము మే. రెండవభాగమునకు 1912 ఆక్టోబరు 1 వరకు మియబడినది.

హిందూ దేశపు దివ

టచ్ గారు:—హిందూ

సాగారు. 10వ ఆక్టోబరు

దుందుట తప్ప మరెవరికీ యుపాయము

యునా? కనుక యీ చట్టమున యింగ్లండులోనున్న

యునులు కలుగునటుల మాన్యు చేయుదురా?

రాబర్ట్స్ గారు:—ఈ ప్రశ్నయందలి మొదటిభాగము తప్ప మరెవరికీ ఉద్దేశములేని బాకీదారులు తనకేమియు లేనియెడల నివాస కోర్టులో దరఖాస్తు చేయవచ్చును. ప్రాసీజరు కోడు 50వ సెక్షనును 21వ ఆర్డరు, 87, రూల్సు చూచుకొనవలెను. చివర భాగమునకు జవాబు ఏ 28వ తేదీని యియబడినది.

టచ్ గారు:—మైదుచేయ నక్కురలేకయే హిందూ వర్తకులు అప్పురాబట్టుకొనుట కింగ్లండులోగల సమస్యలున్నవని మీ యుద్దేశమా?

రాబర్ట్స్ గారు:—అవును. అదియే నా యుద్దేశము. కోర్టులో ఈ విషయమునకు సరిగా సంబంధించిన భాగము చూచుకొన వలెను.

బర్మామా నెకంపెనీ, పెన్సియా.

కొనెను ఆలయములు.

జూన్ 17:— జూయిస్సును హిక్కుగారు ఆంగ్ల పాకెటను సంఘములో తమకు ప్రత్యేకముగా నిచ్చిన భాగములై బర్మామా నె కంపెనీవారు పంపకము నిచ్చినా? యిచ్చిరి? వీరికి నెంతవై యిచ్చుకొనవలయున్న? ఇందుకు వెర్షియనుకంపెనీవై బర్మాకంపెనీ వాకట్టుదురా? వడ్డీకాంపెనీకు వడ్డీయా?

చర్చిలుగారు:— మొదటిభాగము యథార్థమే. మానె కంపెనీవారివరకే పా 144 848-6. 11. యిచ్చి న్నారు. ఇంకను 31428-7-1 యియవలసి యున్నది. పాకెటిక సంఘమువారు ప్రావీణుడిని, ప్రత్యేక భాగముల నూటికి 8 వంతున వడ్డీని, మామూలు భాగములపై 5 వడ్డీని, యిచ్చి లోపములకు కావలసిన నిలువ నిధులుచేసి తమవారి భాగములను బాండు కంపెనీ వారు 5 నూటికి 5 వంతున కాంపెనీకు వడ్డీని తీసికొనవచ్చును. ఈపద్ధతి 1909 లో దోర్నాచి ఆంగ్ల పాకెటిక సంఘముసంఘమువారి క్రియా వివర పత్రమున నిర్ణయింపబడినది.

ఇండియన్ యు మార్కులుచేయబడవు. అందువలన దొరతనము వాంఛనీయులు వీరికై వినియోగింపబడకూడదు. నేను సమవాదమునాడు చెప్పినట్లు దొరతనమువారిభాగములు కొన్ని తక్కిన ఆప్టులవల్లకు తుపయోగింపబడును. వీరిలో ప్రాసీజరు కోడు సాప్రభువు హక్కుదారులు, బర్మాకంపెనీ, డియా ర్మి గారునుకలరు. వీరిభాగములను సెలవుకొందనే కంపెనీ వృద్ధికై యియబడినది. ఇకముందు కావలసిన ధనమును దొరతనమువారి యిచ్చురు. 1921 లోగా ప్రాతప్రతముల కొనివేయటకు మాడ దొరతనమువారికి కట్టిప్రాయము కలదు.

నావికాశాఖ నూనె కంప్రొకర్సు.

జూయిస్సును హిక్కుగారు:—బర్మామా నె కంపెనీ శాఖ యగు పెన్సియా కంపెనీతో దొరతనము వాడబడినది చేసి కొని యున్నారు గదా! వీరికి దొరతనమువారితో నేమైన సంబంధము కాదా? ఈకంపెనీ కార్యమును విశేషముగా చేయుచున్న సర్ హ్యూబాన్సు గారు ఇండియా, బర్మా లలో నెన్నడైన మరేదోగా నుండిరా?

రాబర్ట్స్ గారు:—మొదటి భాగము సరికాదు. సర్ హ్యూబాన్సు గారు కొంతకాలము బర్మాకు లెఫ్టనెంటుగవ ర్నరుగానుండి 1905 సం॥ ఉద్యోగము వదలుకొని యిండియా కాకేసిని సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. 1909 లో లాల్బాపూరు

కోనాగారి యధ్యక్షతక్రింద ఆంగ్ల పాకెటిక కిరసిను సంఘ మేన్వడినపుడు వీరు డైరెక్టరులలో నొకరుగ నుండుటకు స్టేటు క్రెడిట్ గా రంగీకరించిరి. అప్పు డా కంపెనీకి దొరతనము వారితో సంబంధములేదు. కడచినసంవత్సరము శరద్పృథువులో నీయన యిండియా కాకేసిని ఉద్యోగమును వదలుకొనిరి.

హిక్కుగారు:—సర్ హ్యూబాన్సు గారు, బర్మా లెఫ్టనెంటు గవర్నరుగనున్న కాలమున కంపెనీవారికి దొరతన మువారితో వర్తక సంబంధము లేదా?

రాబర్ట్స్ గారు:—లేదండి. బార్మెసు గారు తమయు ద్యోగమును 1905 లో వదలుకొనిరి. 1909 వరకు కంపెనీ పట్టనే లేదు.

టచ్ గారు:—హిందూదేశ వర్తకమున పన్ను మూలమునుండి.

మరియొకవిధమున విద్యాదీలకు ద్రవ్యమునుకూర్చు వీలులేదా? రాబర్ట్స్ గారు:—ఇదియంతయు స్వయముకాదు ఇందు నవీనమును విచిత్రమును యేమియులేదు

రాబర్ట్స్ గారు:—పంజాబురైలు యెకరమునకు 270 రూపాయ లీయగలదని మీ యుద్దేశమా?

రాబర్ట్స్ గారు:—కొన్ని భాగములు రైతుకే యియబడినవి. కొన్ని భూస్వాములకు నీయబడినవి

రాబర్ట్స్ గారు:—ఈ రైల్వ భాగములను కూడ రైతులకే యియబడదా? నిశ్చయమైనదా

రాబర్ట్స్ గారు:—నిశ్చయమైనది

రాబర్ట్స్ గారు:—ఇంకొకరి కమరక మీయబడదా?

రాబర్ట్స్ గారు:—నాకు తెలియదు

టచ్ గారు:—ఈ విషయమున మాత్రము దొరతనము యాచారమును మానుటలే?

రాబర్ట్స్ గారు:—ఇది క్రొత్తపద్ధతి కాదు. మీరు రచాటు పడుచున్నారు. దరను తెలిసికొని ఖర్చు కొంత రకు రాబట్టుకొనుటకై ట్టులు చేసియున్నాము.

విషియావారి వలసలు.

ఒక ప్రపంచ సమస్య.

నెయింటునిహాలు సింగుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— నిషేధించినను నిషేధింపకున్నను వైసీయలు వలస పోవు పనే యున్నారు. అసలే వీరు రామాదదని నిషేధమున్న ప్రజే ముల విషయమున, సరిహద్దులుగ నుండుతావులకు మెల్లగ యి, యచ్చటనుండి దొంగతనముగ నీ నిషిద్ధరాజ్యములలో కి ప్రవేశించుచుండును. మెక్సికోదేశపు సరిహద్దు మీదుగ వైసీయలను దొంగతనముగ నుండు కరాప్రములలో జొర ట్టుట యనునది చాల సంతోషములనుండి లాభదాయకముగు ర్వవహారమైయున్నది; ఇట్టి వ్యవహారమును, వైసీయలు చకే డా, ఆమెరికను లనేకులుకూడ పూనుకొనియున్నారు. వలస ర్వవహారములను జూచునట్టి ఆమెరిక నుద్యోగులెంత గాగ గాకులైయున్నను, అరాష్ట్రీయముగు వీరిప్రవేశమును మాన్ప గలరున్నారు. ఇందువలన జాలవరకు విసికియున్నను, ఈ దురాచారమును మాన్పుటకై తాముచేయు యత్నము న్నియు నిష్ఫలముగుచున్నవని వారు నిస్సంశయముగ నంగీక రతురు.

తెల్లవారి ప్రాబల్యముకల యాభూములకు వైసీయలు లసపోవు విషయమును విచారించునెడ, ప్రాద్దేశీయులం యిచ్చ జరింపజేయుటకు ముఖ్యముగు నుత్తరవాదులు పాశ్చా య్మతే యను ముటను జ్ఞప్తియించుకొనవలయును. గనులం గును తోటలందును బనిచేయుటకై యురారపియను లీ వైసీయు లకు బ్రోత్సాహ మిచ్చి దక్షిణాఫ్రికా మున్నగు ప్రదేశము లకు వీరిని బోవునట్లు చేసిరి; అట్టి, అట్లాంటిక్ మహాసము ద్రమునుండి పసిఫిక్ మహాసము ద్రము వరకు ను పోవు పెద్ద యి ను ప దారు ల నిర్మించుటకై కెనడా సంయుక్త రాష్ట్రములకు పోవునట్లు వీరికి ప్రేరేపణ మొసగిరి. కాని ఎన్నివిధముల పోషకములతో వ్యవహరించి నను వీరివిషయమున “ఇది నీకుహర్దు; దీనిని వాటిపోవద్దు” అనుమాటను మాత్రము పాశ్చాత్యు లనుచునే యుండును. చీనావారు కూలీలుగ బనిచేయుట తమకవసరమైనచో, మర తునకు లోబడి వీరు పనిచేసవలెను; మరతుకాల మంతయు గలిగించిన యెడల, అంతకుముందు జూనిసలుగ బనిచేయు చుండిన దేశమందు స్వేచ్ఛాచ్ఛత్తిని వీరు సంపదించుట త్రమక్ష్మి ముందరు; కావున తిరిగి యెడబడిక నేర్పరచుకొని వీరుపని నైన జేయవలయును, లేకున్న స్వదేశమునకు వెళలి పోవలెను. చీనావారిని తమ కాజ్ఞానుకూలుగ నుంచుకొనుటకు వీలుకాని యెడల, అసలువారు ఉండుటయే వీరికిష్టములేదు. మానవ కుటుంబమునందలి వారేయైనను, వైసీయలు స్వతంత్రము పహించి, తాము చరించు ప్రదేశముల బరించుటకు యోగ్యులు కారని వీరియభిప్రాయము. కాని యిట్లునుకొనుటయందలి సహే తుకత్వమును వీరు గనజాల కున్నారు. పాశ్చాత్యు లెదిరించి వీరిని రానియ్యక వెక్కు చిక్కుల బెట్టుచుండినను, వారుండు తావులకుబోయి యచ్చట స్వతంత్రముగ పనిచేసి జీవించు చు న్నిరముగ నివాస మేర్పరచు కొనవలెనను మద్దేశముతో వై సీయు లెప్పటివలె నాయాదేశములకు బోవుచునే యున్నారు.

భారతీయులు

ఇకను విషియావారిలో మాడవసంఘమువారగు మన దేశీయులనుగూరించి విచారింపము చీనావారిని వలసపోవునట్లు

రము లెదు. కప్పడు సగమువరం 9, 11 వంతులు మనహిందూ చున్నవి. చివరప్రశ్న విషయమై అట్టిలెక్క నాకు తెలియదు.

వంగ దేశ భూస్వామ్యము.

రాబర్ట్స్ గారు:—వంగ దేశమున భూస్వామ్య పద్ధతి దొరతనము వారికి కృత్రికముగ నున్నదా? వ్యవసాయపు జనుల పురోవృద్ధి సరిగానుండునా?

రాబర్ట్స్ గారు:—వంగ దేశపు వ్యవసాయ దారుల కక్కడి టెనెన్సీలా కావలసిన రక్షణము నీయగలదని మాయు డ్దేశము.

రాబర్ట్స్ గారు:—ఈపద్ధతిని గూర్చి ఆదాయపు అధి కారులకు మిక్కిలి వ్యతిరేకముగు అభిప్రాయము లేదా?

రాబర్ట్స్ గారు:—మీ ప్రశ్నకు సంబంధించిన విషయ మున టెనెన్సీలా కృత్రికముగనే యున్నదని నాయుద్దేశము. పంజాబు సీటిపారుదల.

రాబర్ట్స్ గారు:—వంగ దేశమున తప్ప తక్కినచోట్ల భూమ్యధికారమున వహించు పద్ధతిని పంజాబునీటి పారుదల ఫలములందు దొరతనమువారు విడుచుట కూడదని తేలియ బరచిన యభిప్రాయము చేరినదా? భూమ్యధికారులచేత నై నను వడ్డీదారులచేత నైనను వా ధిం ప వ గు దు మ ని వ్యవసాయ దారులకు ధ య ము క ల ద ను సం గ తి దొరతనమువారికి తెలియునా? విద్యకును ఆరోగ్యమునకును అధికద్రవ్యమును వినియోగించుటకై పోలీసు వారు తగ్గించిరా?

చేసిన సందర్భములను బోలిన సందర్భములే భారతీయుల వలనలకుగూడ కాగణములై యున్నవి. హిందూస్థానములోని పారవలములగు భూప్రదేశము లన్నిటియందును జనసంఖ్య హెచ్చుగనే యున్నది. ప్రస్తుతమందున్న సంఖ్యకంటె హెచ్చుగ జనములు, వారినందరిని బోషింప సమర్థములగు ప్రదేశము లన్నియును సందీయయలేదు. ఇటీవలి సంవత్సరములలో చెరువులు కట్టించు విషయమునను నీటిపారుదలకై కాల్యల ద్రవ్యించు విషయమునను చాలవరకు పనిచేరి యున్నది. పంజాబు కెనాలు కాలనీలలో అనేక లక్షల యొకరముల యెడఁబరమి నీటిమహిమలన పుష్కలతైత్రిముగ మారినది. ఆంధ్రనామకాశ్రుజ్వల ప్రయాగముల వలన గొంతవరకు నెక్కువ వనతి కల ప్రదేశములకు జనలు పోయినను, ఇందువలన గల్గిన మార్పు లతిస్పష్టము. ఇట్టి స్వల్పస్వల్పములెన్ని జరిగినను, కొన్ని తావులందు జనసంఖ్య యింకను మిక్కిటముగనే యున్నది. ఈ ప్రదేశములోని జనులకు కృతసాయమే ముఖ్యమగు జీవనాధారము. ఇందు విశేషముగ చాటుపడవలసి యుండుటయే కాక, దీనికి వర్షము తప్ప వేరే ఆధారమేమియు లేదు.

ఈ ప్రదేశములలో నివసించు జనులకు విదేశములకు వలస పోవలెనను నుద్దేశము బలీయముగ నుదయించుచున్నది. ఇచ్చటనుండి పోయిన వారనేకులు బర్మా సిలోను ప్రదేశములలో నివాస మేర్పరచుకొని యున్నారు. ఇంక లండనుకు వలస పోయినవారు, కొందరు చీనాకున, స్వల్పసంఖ్య శ్రీలంకకు దీవులకును పోయియున్నారు.

కాని, మనదేశమునుండి వలసపోయిన వారందఱును ఏషియా ఖండము నందలి దేశములకు మాత్రమే పోయి యుండలేదు. అనేకులు అమెరికా ఖండములోని కెనడా దేశమునకును, మరొకందరు సంయుక్త రాష్ట్రములకును పోయి యున్నారు. చీనావారికి వలసే, మన భారతీయులకు గూడ ప్రేరేపణమొందగలిగి తమ గనలందును తోటలందును నివసించు నిమిత్తము వీరిని యూరపియను లధినివేశములకు దీసికొని పోయి యుండిరి. ఒడంబడికలకు లోబడి పనిచేయ నిష్టము గ్గుంతవరకు చీనావాణులనే వీరుకూడ తమ దేశములకు వచ్చుట యాయధినివేశము వారి కిష్టమే. కాని యట్టివరకు లకు వేనికి లోబడక స్వతంత్రులై పనిపాటులు చేసికొని జీవింప దలతులైన చీనా వారెట్లో భారతీయులు నట్లే యాయధినివేశవాసుల కసహ్య లగుదురు.

అమృతత్వము.

II

డాక్టరు కార్లెల్ గారి పరిశోధనలు.

కొలది కాలములోనే దేహమునందలి సర్వావయవముల నుండియు తీయబడిన శకలములు నూత్నదర్శినిక్రింద వెరుగుచునే యుండెను. ప్రపంచమున గన్పట్టుజీవమున కంతయు మూలధారమగు కణోత్పత్తివృద్ధులు ప్రత్యక్షములయ్యెను. సజీవముల దేహనిర్మాణమునకంతయు మూలపదార్థమగు ఆనుధము పృథక్ కృతమై నిజచరిత్రమును బయల్పరచుచుండెను. ఒకప్రక్క అస్థికలము అస్థికణములను కందరములు కందరిములను చేయుచుండెను.

అయిన నిండుకసందియము. ఇది స్వాభావికమైన వృద్ధియేనా? కొత్తగ నిర్మింపబడిన కణములు తజ్జనములగు కణములకుండు సర్వోత్తముల గలిగియున్నవా? ఈపరీక్ష చేయుటకు ఒక్కవిషయము నిరూపించిన బాలును. మన హృదయము అవయవములలో నెల్ల జీవ లక్షణములు సంపూర్ణముగా గలని అందుచేత హృదయకందరమునందలి శకలము తనకునైజమగు సంకోచవ్యాకోచముల నొనరించుచుండెనేని, వైవిధ్యము నిస్సందేహముగ సునిశ్చితమని చెప్పవచ్చును. కెర్రెల్ గారు కోడిపిల్ల హృదయమునుండి చిన్నముక్కను కోసి, కావలసినంత వనశీరమ్)ను ఆహారమునకై పోసి నూత్నదర్శినిక్రిందనుంచెను. తత్క్షణమే ఆహృదయశకలము జీవలక్షణముల గనుపరచుచు, యథాక్రమముగ సంకోచ వ్యాకోచ రూపముగు నిజవ్యాపారమును నిరర్థంతరముగ నొనర్చుచుండెను. నిమిషమునకు నూలయరువది మార్పునకును కొట్టుకొనుచుండిన యాచిన్ని హృచ్చకలమును నూత్నదర్శినిక్రింద జూచి కెర్రెల్ గారు శ్చర్యచుగ్గులయిరి. కోడిపిల్ల దేహమున నున్నపుడు, ఈహృదయ వ్యాపారమున కొకయర్థమును ఉద్దేశ్యమున గన్పట్టుచున్నది. బయట నీరీతిగ కొట్టుకొనుటచే సాధింపబడగల కార్యమేదియును లేదు గదా? మాడుకైనములు అముక్క అడుచునేయుండినది. అంతట కొంచెము

ఆలిసికదేహ, 12) మార్గ కొట్టుకొనుటకు 3) మార్గ కొట్టుకొను చుండినది. అంతట కెర్రెల్ గారు దానిని దీసి బాగుగ కడిగి కొత్తవసయించుచును. అంతట నాహృదయఖండము మగల ప్రవృత్తిహెచ్చి నూట అరువదిమార్లు కొట్టుకొన నారంభించెను. అదే ప్రకారము కొంతకాలము జీవించియుండెను. గాని హఠాత్తుగ బరువగువస్తువు క్రిందబడి చిలికిపోయెను. అట్లు చిదికి పోయి యుండనియెడల ఇప్పటికిని బ్రదికియుండునని కెర్రెల్ గారు నమ్మకము.

కర్కటప్రణయను పరీక్ష నేయుట.

ఇట్టి మార్గము నవలంబించియే, కర్కటప్రణయ పెరుగుటకు కండ్లార జూచిరి. దీని నింతకుముందే మూలపురుగుగాని చూచియుండలేదు. ఇంతకుమున్ను 'కాశ్రుజ్వల'ప దెలిసిన దెంతమాత్రమున, కర్కట ప్రణయ దేహగత సమాతుల యందలి కణముల వేటు మొగ్గకణముల నిరంతరము సృష్టి చేయు చున్నది. ఈ మొగ్గకణములే తీర్తిని ఉత్పత్తియగునని తెలియునుగాని ఏకారణముచేత సత్పత్తియగునదియును తెలియదు. దృగ్గోచరమగు నేదియోకారణముచేత దేహమున నేదియో నొకయవయము, ప్రణాళియుల సత్పత్తిచేయుట కారంభించును. ఈకణములు వేటు కణముల సృష్టిచేయును. ఇట్లుతండ్రిపతండుములుగ కణపరంపర కచ్చలవిడిగా వెరుగును. ప్రణాళియునకును సామాన్యకణమునకును, భేదమిండుకయేగలదు. "సంహానకర్మము" అను ప్రకృతిధర్మముకట్టి గలదు. ఈ ధర్మానుసరణముగా ప్రతి అంగమును తనకుగావలసిన యాహారమునేగొని, ఇతరాంగములకు బాధకలుగకుండజేయును. ఇట్టి ధర్మమున్నదని మాత్రము స్పష్టమేగాని ఇది యందుటకు కారణము దురూహ్యము. ఈ ధర్మము చేతనే మన చేతులు కాష్టరల చెవులు మొదలగునవి తమ ప్రమాణములకు వెరిగి నిలుచును. కాదాచిత్తుముగ కొన్ని కణములు ఈ ధర్మము నులంఘించి స్వచ్ఛందవృత్తి నవలంబించును. ఈ ధిక్కార కణములే కర్కటప్రణయము లగుచున్నవి.

కెర్రెల్ గారు 35 ఏండ్ల ప్రాయముగల యొకశ్రీ దేహమునందలి కర్కట ప్రణయమునుండి కొంత రనిని దీసి పూర్వోక్త రీతిం బరీక్షించిరి. ప్రణయ పరీక్షని పెరుగునో కరతలామలకముగ దెలియుచుండును. ఈ వ్యాధిం దలంచిన మనస్సున కసహ్యమును భయమును బుట్టునుగదా? ప్రణాళియుల జూచిన నేమియు భయకారణము గనపడదు. కాని కణములవృద్ధి చాల నతిశయముగ నుండినది. ఈవిధముగ ప్రణయను పరీక్షించుటకు కెర్రెల్ గారు కొత్తసాధనము భిషగ్యులకుం గల్పించిరి. సజీవములగు ప్రణాళియులను కంటితో జూడవచ్చును.

మరణముయొక్క వైవిధ్యము.

సామాన్యముగ జనలకు మరణమనిన తెలియును. వైతన్యము దేహమును విడుచుచే మరణము. కాశ్రుజ్వలు మాత్రమింతమాత్రముతో తృప్తిపొందుటలేదు. వారిపట్టియందు అనేక విధములగు మరణములున్నవి. వీనినన్నిటిని నూలముగ రెండు భాగములుగజేయవచ్చును ఒకటి, వైద్యునిది. అనగా వైతన్యము దేహమును విడుచుట "నేను" అని జీవి యెప్పుడు చింతించుటకు సమర్థుడు కాజో అప్పుడే జీవాంతయినదని తెలియవలయును. రెండవది, ప్రత్యంగముయొక్క మరణము. అనగా సమష్టి జీవము పోయినను, కృత్రిగా ఒక్కొక్క అంగమునకు జీవము కేషించియుండును. ఇట్టి సిత్తియందు ఈ అంగములను ఛేదించి మరెయొక సజీవుని దేహమున లుప్తములగు వానికిబదులుగ నమర్చిన రెండవదేహమాత్రముగ మొదటివానియంగము జీవించును.

ఈవృత్తమును విష్ణుజ్వరమును తగువులాడుకొని రనుకొనుదు. ఈవృత్తము బలకాలియై విష్ణుజ్వరము నోడించి గొంతు పిసికిన యెడల విష్ణుజ్వరము చనిపోవును. వెల్బురగిలి స్మారకము తప్పిన వెంటనే పోలీసులు "హుతకుని బట్టుకొనిపోయి" ఉరదీయించురు గాని "హత్య" జరిగిన వెంటనే సమాధమున నుండు శత్రువైద్యుడు విష్ణుజ్వరము దేహమందలి అంగములను ఛేదించి కెర్రెల్ గారి పద్ధతుల కనుసరిగా దాచి యుంచిన యెడల మరియెవ్వరైనను అంగవికలు డగువాని దేహమున నియంగము లిమడించవచ్చును.

అనగా సమష్టిమరణము గలిగినంతనే కృత్రిమరణమును గలిగిన దనుకొనగూడదు. వైతన్యము దేహమును విడిచినంతనే దేహగతములగు కణములన్నియు చచ్చుటలేదు. అట్టి సమయమున వానిని చావనీయక రక్షించినగాని శీఘ్రముననే మృతి నొందును. కెర్రెల్ గారి పరిశోధనల మూలమున చిరకాలము వీనిని సజీవములుగ నుంచవచ్చునని స్పష్టమగుచున్నది.

స్వాభావికమరణము. ఆకస్మికమరణము.

ఇందుక యాలోచించినయెడల మరణమును మరియొక పద్ధతిగా విభజింపవచ్చును. మరణకారణములు స్వాభావిక

ములుగాగాని ఆకస్మికములుగాగాని యుండువచ్చును. వైకృత యందలి విష్ణుజ్వరముయొక్క మరణ మాకస్మికమరణము అనగా విష్ణుజ్వరము ఆక్షణమున జచ్చియుండుననిన కాగణము లేదు. ఈవృత్తము వానిం జంపవండిన దీప్తాయువుగ నాటెను జీవించియుండును. ఇదేరీతిగ మనుష్యులయంగును జంపవులయందును జరుగుచుండును. స్వాభావికమరణము జరుగుట మిక్కిలి అరుదు. ఏదేనా యొకకారణము (నింద, ప్రేమ, గొనుచు నే యుండును.

మన మెచ్చటనున్నాము.

(చోరగుడి వేంకటాద్రి పంతులుగారు వి. ఏ.)

"తన్ను తానెరుగుట లోకమంతయును దెలియుటయే" అనెడి వేదాంతవచనము లోక వ్యవహారమందును కర్తించును తన్నుతా నెరిగినదప తన్నుతా నెంచుటకు కలెను. తన్నుతా నెంచుచిగొనిన లోకమంతయును నెంచుపబడియుండు. అగణిక భారతీయులు తన్నుతా నెరచుచుకొనుట కశక్తులగుటలల లోకమువలన ననాదరణ జేయబడుచున్నాగు. దక్షిణాశ్రా దేశమున భగవంతుడవాసులకు గలిగిన శూన్యత యెటులగో కొంతవరకు దేశాభిమాన స్వరూపులగు శ్రీయుత గాంధీ గంధవల సవరింపబడియె. ఈ రంగమింతటితో ముగిసె గదా యని సంతసించుచుండ, అమెరికాదేశమునందలి కనడా ఖండవాసులు మనలలోనికి తొరసిక శ్రీయుత గురువత్తెసింగుగారి యుద్ధిమమును నిరాకరించిరి. ఈ దుడుకురసము నివారించ మన సింగుగారు న్యాయసభాధ్యక్షులకు జేసిన విన్నపములన ప్రయోజనముండునని యుద్ధిష్ఠియై చుంటిమి. ఆకస్మికముగ గుసెను. కొందఱిషీయా దేశమువారును తమ నిష్ఠాచుక గాయ ను కటాక్ష వీక్షణముల మనమీద సారంపసాగిరి. ఇది యది యని నేల! మగడినడించిన పంచాంగపు పాపము నీనడించెనట ఆంగలేయులు సామ్రాజ్యపాతకమునకు భారతీయులు వెలిగారని చెప్పుట కేవలము సాహసముగ బోచుచున్నది. అసామాన్య ప్రజ్ఞయును, అంతకెక్కుడు సుగుణ సంపత్తియును కలిగి దిగ్దేశ వ్యాప్తినిండిన ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వమునందు జేరియున్న వారమయ్య ఆంగ్లేయ వలసరాజ్యములవారు మనల నిటు నిరాకరణతో జూచుట కేమికారణము? ప్రవమచ్చిన నల్లతోలు. చిరకాలాధ్యస్త మగు మితాహాసము, మితవ్యయము లేనా! మరియేవయిన గలవా! ఏమి కలికాలమిహిమ! గుణములే గోపములయ్యెను!

పరస్థలమందు మనకిట్టి గౌరవము గల్గెయదా! స్వల్పమందో, హిందూరాజ్య తంత్ర భారమును వహించిన యిండియా సెక్రటరీ సభ నిరర్థకమే గాక యనగ దాయకమనియునేల కొలది కష్టాంత ద్రవ్యము దీనికై నిర్ధకముగ వెచ్చింపబడుచున్నదనియు, గాన దీనినిక్రమమగు ప్రజాప్రాతినిధ్యము గలదానిగ మార్చుడు. లేనినో, మొదలంట గడతేల్చుడు! అని చిరకాలమునుండియు దేశము మహాసభల మూలముగను, తదితర ధములను నెత్తిన నోరెడుకొని మెట్టునెట్టుచున్నను, దాని నాలింపలేరి. ఎట్టకేలకు నిష్ప్రయోజనమగు కొన్ని సంస్కరణలతో నీ సభాంగమును సవరణజేయు డని ప్రాప్తపుగాను ప్రభుసభయందు నివేదించిన నాచట్ల కేసుగునో యని ముప్పామాడుకొట్ల జనమును, స్వాతివాదకు ముచ్చెపు చిచ్చులను నోరుదెరచి యుండగా దాని వారువాను పాదమున కొలగడ్రోసిరి. భరత ఖండమునుండి ప్రతినిధు లిద్దరు చాలగనియు ముగ్గురు వలయు ననియు ప్రాతినిధ్యవిధానము క్రమము యోచింపబడలేదనియు, దీనివలన బహురాజక సేవకుచున్నదనియు మొదలుగాగల యాందోళము తెల్ల ముగిసెను. కతికంచికి బోయె! మనమింటికి పోదమును న్నగాయెను!

ప్రభువుల సభ పూర్వాచారపరాయణ మనియు సజీవోద్యమము లవట సాగవనియు, "కయం పంపోక్షిత శం అనియెడి రాజనీతి వారికి కొట్టకండియనియు యెరిగి యెరిగి వారిగట్లమును సామాన్య సభయందు నివేదించక ప్రభు ప్రయంజేల నుంచిగో? దీనివలన మోందవులేమి చావుకొని యుండురలే! కంటనీలైన దుడిచెదమని వాచేల యునేక్ష జేయవైగో! ఏమి యావెట్టి! కష్టను ప్రభువు గారున్నంతకును హిందూదేశ కాన్యాంగ ప్రకరణయందు మార్పులా! అన్నికీ వాయువుగో డచ్చులుల 'తైంసు' పత్రిక వాచకై కైవోన. ఇట్టి ప్రతిగాలములేద, మనమేద!

మన తతంగమన్న నోబహుత్వ మింట్ల మెండు. హిందవుల చెప్పెనన్న మహమ్మదీయుడు ఖండించు. అతడు చెప్పెన్న కైర్లస్తవు బొప్పడు. పోనీ! వీరిలో వీరికైన నొకమస్కము గలదా! మతభేదములు, బాలిభేదములు, కాహాభేదములు నాభేదములు, బొట్టుభేదములు, కట్టుభేదములు, హట్టుభేదములా! అన్నియు భేదములే! అన్నియు వ్యవకలన రూపములే! సంతలన రూపము లేవివి! కాన కర్వక మెద్దియో మరియొక యోచింతము.

ఆంధ్రపత్రిక.

ఆనందనామ సం॥ ఆషాఢ బ ౮

బుధవారము.

మన దేశీయ మహాసభ.

III

మహాద్యమముల కెప్పుడును మహాంతరాయములు దప్పవు. కార్యమునకుఁ గారణభూత మగు నుత్సాహము భిన్నపౌద్యములలో భిన్నాభిప్రాయములతో నంకురించుచున్నది. ప్రతిపౌద్యమునందును సంతృప్తిమైయుండు నభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగాని తెలింగునఁ బ్రారంభమైన యద్యమును గడచినంతకాలము, ఏకీభావము స్థిరమైయుండును. ఎప్పుడభివృద్ధిమాగ్గము వహించి పరిశీలించివేసములచే నూతన ప్రయత్నములకు నడుము కట్టవలసి వచ్చినో, అప్పుడే యపక్రమ కులలో, గొందఱకు గాకున్న గొందఱకైనను జంకు పుట్టును. మొదలనుండిన దూరదృష్టి ప్రాస్పృమై పోవును ఉద్యమ పక్షమున గాన వచ్చిన యుత్సాహము ద్యమ వ్యతిరేకమై పరిణమించును. ఇట్టి యిట్టి నుద్యమమునకే భంగము వచ్చు సందర్భము సమకూరును. ఈదృశ సందర్భ సమయములు మనదేశీయ మహాసభకు రాకపోలేక. వీరవలన నాసభకు, అప్పటి కొకరితీ కష్టము తోచినను, దానిని దాటివచ్చినపిదప లాభము కలుగక పోలేదు. ఉదాహరణ ప్రభువుమాగ్గ సూచకుడుగ మహాశయుడు హ్యూ ముఫ్ఫర్దవ్విగ గా. తెలాంగు, సర్ ఎన్, సుబ్రహ్మణ్యయ్యగ, లోకమాన్య దాదాభాయి సాగోజ్యాది మన ప్రజానాయకులచే ప్రారంభింపబడిన మొదటికాంగ్రెసునకు బాంబాయి గవర్నరుచే ప్రభువు అధ్యక్షుఁడు గానుండెను. ఉదాహరణ ప్రభువు సూచకుడునకుంకిరించెను. కాని, అట్టి సభ కంటిటి యధికారి ఆధికారము వహించుట చిక్కుల కాకరిమగునని తలంచి వేచిక యధ్యక్షుని సభ్యులు చేమించుకొనువారైరి. దీనిచే నొక్క విషయము స్పష్టము. మొదటి సంవత్సర మీ సభ ప్రభుత్వాధికారులలో నుత్తముల సానుభూతి సంపూర్ణముగాఁ గలదయి నడచెను. రెండవ సంవత్సరము కలెక్టరే జరిగినప్పుడుగూడ స్థితి పరిస్థితిలో ప్రబలియుండెను. ఉదాహరణ ప్రభువు కాంగ్రెసు ప్రోవిధులను నుత్తమా తిథులుగ నెంచి తన సహాపక్షనభోజనమునకు బిలిచెను. మూడవ సభ ముగ్రామలో జరిగినప్పుడును ఈరాజధానిలో గాల్పించుకొనిన కానమారా ప్రభువు గాయను కష్ట యాదరమునే చూపిరి. కాని మూడు సంవత్సరములు దేశీయమహాసభ జరిగి, సభాప్రతినిధులు దేశములోని ప్రభుత్వాధికారుల మూలమున నేదియో లాభము కలుగునని విశ్వసించి నాగ్రికలంపికొనిన తీర్మానములును, మొట్టమొదట నరణ్యగోదనములగు నప్పటికి నూతనాభిప్రాయము లుండునని నూతనమాగ్గములు పొడకట్ట మొదలిడెను. మహాదాదాభిప్రాయము హ్యూము 1882 లో ప్రభుత్వసేనను మానుకొనిన నాటి నుండియు ముందటికంటె నెక్కువగా, విద్యాధికులతోనే కాక సాధారణులతోగూడ, ప్రజలలో కలసి మెలిసి విద్యాసామ్రాజ్య మెలగుచుండుటజేసి జనుల యందు దివ్యవిద్యావృద్ధియగుచుండిన యసంతృప్తి యొక్క పరిమితి తెలుంగలవాడయ్యెను. 1888లో ప్రభుత్వాధికారముబ్రటిచక్రవర్తినికే జెందుటకు ముందు, ఈప్రతినిధి కంపెనీ పరిపాలన కాల

మున నది వర్తక సంఘముగటచే, పార్లమెంటు సభవారు దానియొక్కయు, దాని క్రింది యధికారులయొక్కయు, చర్యల నొక కంటితోఁ గనిపెట్టి యుండువారు ఆసంఘము తన హక్కులను ఇరువది సంవత్సరముల కొకమారు స్థిరపరచుకొనుటకు పార్లమెంటు సభవారియెదుటకు వచ్చుటచేసి వారు, ఇండియా యభివృద్ధినిగుఱించి తెలిసికొనుటకు, కమిషనుల నేర్పరచుచుండువారు. ఈభయములన్నియు నుండుటచే కంపెనీ యధికారులు జాగరూకులై మెలగుటకుఁ దగిన కారణము లుండెడివి. కంపెనీ గతించి, చక్రవర్తినిగారి యధికారము ప్రారంభమగుటతోడనే ముగ్ధిమండలిలో నొక్కఁడు, ఇండియా విషయములకు జవాబుదాగుడయ్యెను. ఈతని జీతము, ఇండియా ద్రవ్యమునుండి తీసికొనఁబడుచుండుటచే దానివిషయమైనను పార్లమెంటువారి విచారణకు రావసరము లేకపోయెను. ఈతనికి ఇండియా కాన్సిలరు సహాయసభ యేర్పడెను. పార్లమెంటులో సభికారము నహించిన కక్షలో నొక్కఁడుగటచేతను సభ్యుల కిండియా విషయమున జ్ఞానమే లేనందునను మరియేవిధముగాను ఇండియా సంగతులు ఆంగ్లరాజ్యాంగ సభ విచారణలోనికి రాకపోయినందునను ఇండియాదేశము స్థానికాధికారులచే నిరంకుశముగా బరిపాలింపబడ జొచ్చెను. ఇండియాగతి విచారించుది క్షేత్రంకెను. దుస్థితి దుర్భరమయ్యెను. లిటను ప్రభువు కాలమున నసంతృప్తి మిన్నముట్టెను. రిపను ప్రభువు ఉపక్రమించిన స్వసరిపాలనా విధానమొక కొంత శాంతికి సహకారియై యుండును గాని దాని నెట్లయించి ఉధిని ప్రభువు ఆఫ్ని స్థానవిషయములను రుమ్మాభయమునను మూడవబర్సా యుద్ధమునను నిమగ్నుడైనందున నప్పటికి ఫలము లేకపోయెను. దాద్ర్య మొకవైపున నజ్ఞాన మొకప్రక్కన ప్రభుత్వము వారి దండుగవ్యయము లింకొక దిక్కున పై యధికారుల యదాసీనత్వము నాలవ మూలన జనులను పీల్చి పిప్పిచేయుచుండెను. అట్టి తరుణమున మూడు సంవత్సరములు మూడు సభలలో తాము చేసిన ప్రయత్నములు విఫలము లగునప్పటికి హ్యూముగారు విషయముల నట్టే వదలినరానుండు విప్లవములకు దలంచుకొని తమ దేశమునందు జరుపు నాందోళన క్రమమును జ్ఞప్తికి దెచ్చుకొని స్థానికాధికారులకు విన్నవింపకొనినచో సానుభూతి మాటలతో సంతృప్తి నడవలసినవచ్చుటకు జూచి ఫలము లేదని గ్రహించి ఆంగ్లప్రజను భారత ప్రజను తనుతను ధర్మములకు ప్రబోధించి నిశ్చయించుకొనిరి. తరంగముల వైబడివచ్చు తరంగముల పగిలి ఉపన్యాసములును కరపత్రములును వార్తాలేఖలును ఈదేశమునను నాంగ్లభూమిని హైద్రాబాద్ నుండి గుఱించి కురిపించిననే దప్ప ఫలము కలుగదను నిర్ణయముచే వీరావనికి దేశీయమహాసభను బురికొల్పిరి. దేశమంతటను 1000 సభలు జరిగెను. వేలకువేలు ప్రజలాసభల నలంకరించిరి. ఇండ్రాకుభాషలలో కరపత్రములు వెలువడెను. వీరరాసువాచార్యులవారు దేశీయ మహాసభా ప్రశ్నోత్తర మాలికయని యొక యపన్యాసమువ్రాసిరి. దూరమునకుండు యజమాని యొక్క భూస్వామ్య హక్కులము లిట్టి పనివర్ణించుచు నొకకట్టు కథ సాభాషణ రూపమున విరివిగా ప్రకటనమయెను. ఇంగ్లండులోను నిదేశీయందోళన జరిగెను. రు 500 ల వరకు వెచ్చ పెట్టబడెను. కరపత్రములు, వార్తాపత్రములు, పత్రికలు, వ్యాసములు బ్రటిషు సీమపై వెదచల్లబడెను. ఇంతకాలము విద్యావంతు లెవ్వరో కొందరు తమ యభిప్రాయములు చెప్పి ప్రభుత్వమునకు సాయపడుమని యెంచుచుండిన ఉధిని ప్రభువును ఆతని

సహోద్యోగులును దిగ్భిమజెంది వ్యతిరేకాభిప్రాయులైరి. హ్యూముకడకు స్నేహితులువచ్చి “నీ యుద్దేశములు నుంచివేకాని, నీకార్యము మాత్రము ప్రజలలోని యాక్రోశమును వృద్ధిపరచుచు నుమా” యని హెచ్చరించిరి. లోకమాన్య గోకలే గారు నుడివినరీతి నప్పటిలో దేశీయ మహాసభా నిర్వాహకుడు హ్యూముగారి మది స్వదేశీయ దెవ్వడయిన నయియుండిన నాడే యాప్రతిస్థాపన నణగ దొక్కియుండురు. హ్యూముంతటి వాడుగూడ 1888 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ 3: వ తేదిని నలహాబాదులో నిచ్చిన యపన్యాసమున దినకార్యముల సమర్థించుకొనుచు వాక్రుచ్చు వాడయ్యెను. ఈ దెబ్బతో ప్రభుత్వాధికారుల సానుభూతి దేశీయ మహాసభ విషయమున నదృశ్యమయ్యెను. అనుమానమును వ్యతిరేకభావమును ప్రబలజొచ్చెను. ఈనైపున దేశీయమహాసభాదర్శము మొదటినుండి వలెనే ఆంగ్లసామ్రాజ్యాధికారమున మన మభివృద్ధి యగుటయే యైనను సభాకార్య పద్ధతిమాత్రము నైరశ్యమందెను. స్థానిక ప్రభుత్వములకు దోడ్పడి వారిపై నేయాధారపడుట సరియగు మార్గము కాదనుట యంగీకరింపబడెను. తమ హక్కులను జవాబుదారీలను గ్రహించునట్లు హైందవప్రజ నొక పక్షమునను ఆంగ్లప్రజను మరియొక ప్రక్కను ప్రబోధించుట ముఖ్యకర్తవ్యమని గ్రహింపబడెను. ఈ పద్ధతిని పనిచేసిననేతప్ప కార్య సిద్ధి కాదనుట ధ్రువమయ్యెను. ఇంతటితో మన దేశీయమహాసభ రెండవయవస్థం బ్రవేశించెనని చెప్పదగియున్నది.

అభ్యుదయ యను పేరిట అలహాబాదులో ప్రచురమగు హిందీపత్రిక యీక్రింది వర్తమానము ప్రకటించుచున్నది. “అలీఖుడమునకు జేసిన యొక బ్రాహ్మణవితంతువాకటికవానితో లేచిపోయెను. స్థానికహిందువులు వానిపై ఫిర్యాదుచేసి వానికి శిక్ష విధింపించవలెనను నుత్సాహముతో బయలుదేరిరి. అలహాబాదులో నొకపక్షిలును కుడుర్చుకొనపోగాతదు తాను ద్రవ్యముపుచ్చుకొనక వాదింప నియ్యకొనుననియు, కాని ఆవితంతువును వివాహముచేసి కొనుటకు బ్రాహ్మణులలో నొకరిని కుడుర్చువలసిన దనియును జెప్పెను. ఇది పొసగినదికాదని వేరెవ్రాయనేల. కేసుమాత్రము మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో వేయబడెను. ఆవితంతువును న్యాయాధికారి నైమ్య నివృద్ధకు పరిక్షుకుబంపెను. నైమ్యజామెకు 15-19 సంవత్సరముల నయసుండునని సాక్ష్యమిచ్చెను. అందుపై నామెను ప్రశ్నింపగా తన కాకటికవానితో సుఖమున్నదని ఆమెప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. మేజిస్ట్రేటుమియు చేయనేరక ముద్దాయిని విడుదలచేసెను. మహమ్మదీయు లొకవ్యను నుత్సాహమున దీసికొనిపోయిరి.” ఇది సంఘపురోపమా? మరియెవరిలోపము? ఆపత్రిక ఇట్టి విచారకరవిషయములే మన ధర్మబుద్ధిని మేల్కొలుపవలసి యున్నవని యభిప్రాయమిచ్చుచున్నది.

ఇంగ్లండులో 1913వ సంవత్సరమున మొత్తముమీద, 12,045 క్రొత్తగ్రంథములు వెలువడినవి ఇందులో 2,285 నవలలు. అనగా దినమునకు నారు నవలలు! ఇంత దండితనమునకు ప్రతిఫలము నవలలు వ్రాయువారికి కొందరకు జీవనము సున్నయనిన నేమివంతయని టి. పీ. వీక్లి యను పత్రిక వ్రాయుచున్నది. గ్రంథములుగాని గ్రంథకర్తయను వృత్తిగాని కనుపించిననుపించనిస్థితిలో నుండు నాంధ్రదేశమున నీయంకెలును నీవ్యాఖ్యానమును రెండును నననుభవములేగదా!

విదేశీయ తంత్రీవార్తలు.

విదేశీయ స్వరాజ్యము

సవరణ దీని

లండను జూలై 14:—విదేశీయ స్వరాజ్యపు సవరణ దీని మూడవమాటు చదువుటను గూర్చి ప్రభువుల సభ వారు దేశపు చరిత్రను తెచ్చి సవరణలను గూర్చి మాట్లాడుచు ప్రభువుల గారితలు చెప్పిరి:—విదేశీయ కాన్సిలు దీనిని గూర్చి చర్చ జరుపుటకు కామన్సు సభలోనున్న విదేశీయ దేశస్థులు సిద్ధముగ నుండినను విదేశీయ కన్వెన్షనువారు కాన్సిలు దీనిని త్రోసివేసిరి. విదేశీయ జాతీయవాదులు గాని, ఆల్బర్ట్ వారు గాని పార్లమెంటులోనున్న విదేశీయ స్థానికుల సహాయమును వదలుకొన జాలరు. కాబట్టి కన్వెన్షను వారు కాన్సిలు దీనిని త్రోసివేసికొంత మాత్రమున కామన్సు సభవారు నొచ్చుకొన వలసిన ఆవసరములేదు. కాబట్టి అన్ని పార్టీలవారును ఓర్పును కలిగి యుండవలయును. రాజ్యపద్ధతిని విదేశీయలోని రెండు పార్టీలవారును అంగీకరించి యున్నను, ఈ రాజ్యపద్ధతి రెండు పార్టీల వారును ముందు సభ్యము కలిగియుండు రను విషయమును ఎవ్వరును నమ్మజాలకున్నారు.

లాన్సడను ప్రభువు.

ప్రతిపక్షమువారు చెప్పిన సవరణలను అంగీకరించుటకు మన విపక్షమును ఇంకొకవిధమున తీరగ. విదేశీయ ప్రజలకు తృప్తికరముగ ప్రభుత్వ విద్యుత్తలయునని దొరతనమువారు ప్రయత్నించుచున్నారా! అటు ప్రయత్నించుచున్నను స్వరాజ్య సవరణదీనిని గూర్చి ఒక్కసలహామాటయైనను చెప్పలేదు. ఇట్టి సందర్భావస్థలలో మన దొరతనమువారు కనుపరచినంత అసమర్థతను, యిదివరకు ఎన్నడును, ఏ గవర్నమెంటు వారును చూపియుండలేదు.

ఎర్ల్ డౌక్లెక్

రాజ్యతంత్రమును విదేశీయమునకు అంగీకరించుట నందలి తక్కిన భాగములకును ఉండు సంబంధములను గురించి రిపోర్టు చేయుటకై యొకకమిషను నేర్పరుప వలయు ననియు అంతిమముక విదేశీయ కాన్సలు అమలులోనికి రాకుండ ఆపుటకు రాజుగారికి అధికార మీయబడ వలెననియు, నొకసవరణమును డ్రేనేజ్ ప్రభువుగారు ఉపసాదించిరి.

లైకంటు మాట్లాడు

ఈసవరణ ఇంగ్లండురాజ్య ప్రకృతికి విరుద్ధముగ నున్నది. ప్రభువులు తెచ్చిన ఇతరసవరణలవలన చిక్కులు అధికముగనే కాలి, ఏవిధముగ లాభమును లేదు.

ఎకలు బోషాంపుగారు.

బోషాంపుగారు గవర్నమెంటు పక్షమున మాట్లాడుచు స్వరాజ్యసవరణ దీనిని ఖండించిరి. విదేశీయ వ్యవహారమును అన్ని పార్టీలవారు కలిసి పరిష్కరించుకోవలయునను. అధిలాక్ష యొక్క పక్షమున సభను జరుపుటకు గవర్నమెంటువారు తగు సమపాదముల నేర్పరతురు.

లాన్సడను ప్రభువు.

స్వరాజ్య సవరణను ప్రతిపక్షము వారు చెప్పిన సవరణలకు బదులుగా గ్రహింపక పోయినను, లాన్సడను ప్రభువు గారు బోషాంగారి సలహాను అంగీకరించిరి. లాన్సడను ప్రభువుగారి ట్టింగి: సభను ఎప్పుడు జరుపవలయునని ఆలోచించుచున్నారో నేను తెలిసికొన కోరుచున్నాను. సభచేసి పరిష్కరించుకొనుట చాలరచించి. ఏ మందురా? ఈ వ్యవహారము శాశ్వతముగ పరిష్కారము కావలెనన్న యింకొక మార్గము లేదు.

సవరణ అంగీకరింపబడినది.

సవరణ సభకులందరిచే అంగీకరింప బడినది.

కార్నము గిరిని లండను రమ్మకుట.

లండను జూలై 15:—లండనుకురమ్మని నిన్న సాయంత్రము కార్నముగారికి అడ్డుంటుటెల్లెగము వచ్చినది. వెంటనే లెట్ ఫాస్టునగరమునుండి లండనుకు వెళ్లి నారు. ముందుచేసి కొన్న ఏర్పాటుప్రకారము నేడు కార్నముగారు వాలంటీర్లను పరీక్షించవలసియుండెను. కార్నముగారు ఆలస్యముగ వచ్చినందున వారిని ఎక్కించుకొనుటకు స్త్రీమరును ఆసీయుంచిరి.

లైమున్ పత్రిక.

లండను జూలై 14:—లైమున్ పత్రిక ప్రాయమున్నది:—ఇంగ్లాండునందలి యంత ర్యధనసందర్భమున లండనునుండి ఒహుస్పల్లముగా ఇన్స్పెక్టరులు చేయబడుచున్నది. ఇందులకు కారణము రేల్వే యెక్కువగా నుండుటయే. అంతర్యధము సంభవించినో ఇంగ్లాండు దేశమునందు సాత్తునష్టమునకు లా

యెను అందరు లైట్ల కంపార్ట్ ఇన్స్పెక్టరును ఆఫీసు వారు యెక్కువ మొత్తము రివ్యూలసికావారుగ నున్నారు. వాషింగ్టన్ జూలై 14:—జనరల్ కారంబాతాను జనరల్ హుమెర్ గారితో గాయబారము నడపవనియు, లోబడి తీరవలయుననియు, యునైటెడ్ స్టేట్సువారికి తెలిసెను.

పోర్చుగలులో కల్లాలము

లండను జూలై 14:—పోర్చుగలు దేశమునందు సత్రికా కాన్సలు కకముగ నున్నది. ఆదేశములో జరుగు సంగతులను బయట తెలుపరాదు. ఇటున్నను లిస్బను ఒపోస్టోనగరము లలో రాజకీయ, గౌరవోత్సవాలు జరిగినట్లు వార్తలు వచ్చినవి. ఈ గౌరవోత్సవములో తుపాకులకాల్పుకొన్నార. కొంతమందికి దెబ్బలు తగిలినవి. దేశములో శాంతిని నెలకొల్పుటకు మంత్రి వ్యవహారు నేడు ఆలోచించుచున్నారు.

కల్లాలమునకు కారణము.

పోర్చుగలు పార్లమెంటులో ఎన్నికలనుగూర్చి నూతనముగ ఒకదీనిని కొద్దిరోజులలో ప్రవేశపెట్ట నున్నారు. లిస్బనులో జరిగిన కల్లాలమునకు, ఇదియే కారణము ఇరవ్యావన లిస్బనుపార్టీ వారు కొన్ని స్వామ్యములను సంపాదించ వలయునని ప్రయత్నించుచున్నారు. పార్లమెంటులో వీరి పార్టీవారు తక్కువగనున్నారు. ప్రతిపక్షమువారి సభ్యులు హెచ్చునన్నారు. ప్రతిపక్షమువారు ఇరవ్యావన లిస్బను పార్టీవారు కోరుచున్న స్వామ్యములు, యిహ్యారాదని వాదింపుచున్నారు. కల్లాలమునకు ఇదియే కారణము.

రెండుపక్షముల ప్రతినిధులు కలిసి సభచేయుచున్నారు. ఇంజనీర్లు, బొగ్గువేయువారు, జీతములు హెచ్చుకావలయుననియు, తమకు సంబంధించిన సంస్కారములు, ఇంకను కొన్ని చేయవలయుననియు కోరుచున్నారు.

ఆస్ట్రును ఛోబరు లేనుగారు.

లండను జూలై 14:—ఆస్ట్రును ఛోబరు లేను పట్నరు బర్మింగ్ హాము పక్షమున పార్లమెంటు సభ్యులుగ ఎన్నికొనబడినారు. వీరికి ప్రతిగా ఎవరును ప్రయత్నించలేదు.

మెక్సికో సత్రి.

జెనరలు హుబ్బాగారు

వాషింగ్టను జూలై 14:—మెక్సికో పట్టణములో నున్న లైజలు దేశపు రాయవారి, ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల నైకెటరీయరు ప్రయాగారి క్రిందితంత్రీవార్తలు బంపిరి:—నెనాయకార్ బుల్ గారు తాత్కాలికముగ మెక్సికో దేశము నకు వెసిడెంటుగ నుండుటకు హుబ్బాగారు అంగీకరించినారు గద! నేడో, రేపు, జెనరలు హుబ్బాగారు వెసిడెంటు పదవికి రాజీయియ్యనున్నారు:—కార్ బుల్ గారు కాన్సలరు తముగ వెసిడెంటు అనుననకు ప్రయాగారు వీరిని ఉచిత మగ్యురతో గొంటురు.

“ఎంప్రెస్ ఆఫ్ విక్టోరియా”

నష్టమునకు దావా.

లండను జూలై 14:—“ఎంప్రెస్ ఆఫ్ విక్టోరియా” స్త్రీమరు, స్టార్టాడు స్త్రీమరును నడపువారి లోపమునలన ధ్వంసమైనదని తీర్పు చెప్పబడినది! అందుచే ఎంప్రెస్ స్త్రీమరు యజమానులకు కెనడియను పసిఫిక్ కంపెనీవారు నష్టము పూర్తిచేసికొనుటకు స్టార్టాడు స్త్రీమరు యజమానుల మీద 60 లక్షల రూపాయలకు దావా తేవలయునని ఆలోచించుచున్నారు.

ఒక గూఢచారి

15 సంవత్సరముల కరికణి

బర్మింగ్ హాము జూలై 14:—పోల్ ఆను జర్మనిదేశపు సార్వెంటు జర్మనిదేశపు రూస్సులులను కెనడియన్ తెలుపవలయునని ప్రయత్నించెను. వీరిని పట్టుకొని వెనికన్స్ట్రాయస్థానమువారు విచారించి, 15 సంవత్సరములు కరికణి అనుభవించునట్లును, పదనంతర్గతముల వరకు పౌరస్వామ్యములు లేకుండునట్లును, తీర్పుచెప్పినారు. ఇంతేగాను వీరిని సార్వెంటు పనినుండి గూడ తొలగించినారు. కెనడియా దేశపు వైరిత్తుడు, ఒకడు ఇట్లయలో నుండెను. అత డీగూడచర్యలో సంబంధించిట్లు నిజము తెలలేదు. ఏలనో ఇప్పటికిడు బర్మింగ్ హాము నుండి వెళ్లిపోయినాడు. ఇక బర్మింగ్ హాము.

అగ్నివిపత్తు

20 వేల పానుల నష్టము.

లండను జూలై 14:—నేడు లివర్పూలు పట్టణమునందలి క్రెస్టెను డావలో నిలవయుంచిన దూది తగిలబడినది. నష్టము 20 వేల పానులు.

ప్రార్థనకు రాజకుటుంబికులు వచ్చుట.

లండను జూలై 15:—నేడు వెంటుజేము రాజభవనమునందలి చర్చిలో జరుగు ప్రార్థనకు రాజకుటుంబములోని వారు కొందరు రానున్నారు. ఒకవేళ వీరు గాకపోవుపక్షమున వారిబదులు యింకెవ్వరినైన పంపుదురు. అలెగ్జాండ్రా రాణిగారు, కెనడియా దేశము రాజుగారివల్లి, శవమును అలంకరించుటకు పుష్పహారములను వెన్ హార్డుకు పంపినారు.

లైలువే ఇంజనీర్ల కాన్ఫరెన్సు

చికాగో జూలై 15:—అమెరికాఖండములో పర్వమదిశ నున్న 98 లైలువే కంపెనీలలో పనిచేయుచున్న ఇంజనీర్లు, ఇంజనీర్ల బోర్డును చేయువారు, మొత్తము 55 వేలమంది కలిసి కాన్ఫరెన్సుకు తమ ప్రతినిధులను పంపినారు. లైలువే కంపెనీయజమానులు కూడ వారి ప్రతినిధులను పంపినారు.

దూది విక్రమము.

లండను జూలై 14:—వ్యాపారమునందలి మాంద్యమును పోగొట్టుటకు అమెరికావారిచే మరలు పని చేయుకాలమును తగ్గించెదరని లోచుచున్నది. తయారు గాబడు సరకు మొత్తమును తగ్గించుట యావశ్యకమని పనిచేయువారును యెప్పుకొనిరి. కాని వాగా పనివరులు అనేక వాములమీద నష్టపడెనని కోరుచున్నారు. ఈ విషయము ఇంగ్లాండునుజూచి ఖండవాసులును వారి మార్గము నకలంఠింతురని సర్ చార్లెసు మకారావారు నమ్ముచున్నారు.

అయోప్తా ప్రభువు.

నేషిల్ జూలై 14:—అయోప్తా ప్రభువుగారు చాల బంబుశ్రీతిలో నున్నారు.

జపాన్ దేశపు నావికుల కుట్ర.

టోకియో జూలై 14:—పూర్వము రూటర్సు కరసానిం డెంటు గా నున్న పూల్ గారును, సీమెన్సు అండుషాకర్ అను జర్మనీ వక్తక సంఘమునకు టోకియోలో పూర్వము మానే జరుగ నుండిన హెక్ హెర్బాక్ గారును, జపానువారిచే నీకుట్ర సంబంధమున శిక్ష వేయబడిరి. మొదటివారికి రెండేళ్లను రెండవవారికి ఒక సం. మును శిక్ష విధింపబడెను.

ఎంప్రెస్ ఆఫ్ విక్టోరియా.

బర్మింగ్ హాము జూలై 14:—ఎంప్రెస్ ఆఫ్ విక్టోరియా విశిష్టముగూర్చి విచారించుచున్న కొద్ది ఆఫ్ ఎక్స్ ప్రెస్ వారు ఫాదర్ సాయింట్సు కాలిగూరుమును రెండువేల మార్గమునందు దళగూడుకు పీలు తగ్గించుచున్నామ ప్రత్యేక వైలటు స్థానముల స్థాపించవలయునని మార్గము తగ్గిలోననే ఇండియన్ మెన్జెక్ డిపార్టుమెంటు వారి హెచ్చరిక.

బెల్ గ్రేములోని ఆస్తియరులు.

వియన్నా జూలై 14:—సాంజెలో సర్వీయా దేశమునకు ప్రతికూలము. నాచరింపబడిన ప్రకటనలకు బదులు తమకుక్షుదర్శి నెడను గానుకగలిగెను. తత్కారణమున బెల్ గ్రేము పట్టణమునందలి ఆస్తియారుదేశీయులు భయాత్తులయిరి. అనేకులు వెళ్లితమ పోయిరి. ఇంకొకరి లెగ్ ను నంగను కాన్సులు ఆఫీసునందుకు దాగిరి. ఏమియును జరుగలేదు.

బ్రిటనుమార్పు ఆఫ్రికాతో వత్తము.

జర్మనిదేశీయులతో

లండను జూలై 14:—బ్రిటన్ తూర్పు ఆఫ్రికా, ఉగాండావారి విందుముయమును ప్రసంగించుచు చర్చిచేసి పుట్టువారిట్లు చెప్పిరి. ప్రస్తుతవాణిజ్యవ్యవస్థను బ్రిటన్ దొరతనమువారి ధనసహాయము లేక నిలువనీయు జర్మనీ దొరతనమువారు ధనసహాయమును పొందుచున్న జర్మనీ యావలతో పోల్చిన వత్తము నుండుట యసంభవము.

మరణవార్త.

బర్మింగ్ హాము జూలై 14:—చీనాదేశమున జర్మనీయత్రియగు హేక్ వాక్ హెర్బాన్సు నెరువారు మృతిపొందెరని తెలియుచున్నది.

ద్రవ్యవిషయక శాసనము.

లండను. జూలై 14:—కామన్సు సభవారు నిన్న సాయంకాలము ఫిన్లాన్డు బిల్లును కమిటీయందు విచారించిరి. వార్షికోత్సవ ఇవాన్సు గారు కాలనీలలో మరల వడ్డీకిచ్చిన యాదాయమును తగ్గించునని సభకు తీసికొనివచ్చిరి. సింహళపు తోట యాదాయములపట్టి వాగ్దేశము లెను స్వల్ప లాభమును మరల వడ్డీకమునకే యుపయోగించిన వడ్డీవానిపై పన్ను వేయబడునని యాయన వాదించిరి. ఇతరులుకూడ రెండు సార్లు పన్ను విధించుటయందలి చెరువును గూర్చి యుపన్యసించిరి. విశ్రేయగారు ఈ సభకును కాలనీలకు ప్రత్యేక సమపాయము కల్పనని దాని నెదిర్చిరి.

సర్ బాన్ రానుగారి ట్టుపర్వసించిరి:—ఈ పన్ను కలన హిందూదేశ వత్తకానులపై ధనము నుపయోగించుట తిన్నను కనుక మూలధనము దొరకదు. దానివలన ఆంగ్లవత్తకానికి నష్టముకలుపును. ఇదిగాక దేశీయులుకూడ మిక్కిలి వాదపడుదురు. ఈ వత్తకపు, కాలనీలలో ప్రతిక్రియ చేయుట కశక్యము యిండియనుల కధికహాని గలుగజేయును. హిందూదేశ మందలి యాంగ్లవత్తకమును తగ్గించుటకును జపానువారు ధనమును పోగుచేయుచున్న ఈ కాలమున విశ్రేయము విధించుట చాలతప్పు.

మాలైసుగా టిట్టనిరి:—మరియుకరి యధికాముక్తింద నున్న చూస్తేపై పన్ను విధించుట చాల విచారణీయమగు సంగతి. దానివలన మన వైషమ్యములు కలుగును.

సర్ బాన్ రానుగారి ట్టు వాదించిరి:—ఈయారాయమును ఖర్చునెట్ల కనగములేదు. కనుక తప్పక పన్ను విధించ వచ్చును. ఆదాయపుపన్ను చేరిన తరువాత మరల విధించ కుండునని మార్పుచేసెదను. ఆవ్యవస్థలను లందలి ఆదైలపై ఖర్చులుపోగా మిగిలిన వారిపై మాత్రమే పన్ను వేయవచ్చును. ఇది ప్రాబ్లెములో కావుననున్న క్రిటికు ప్రజలకేవలం చును. ఇట్టివారిపై తప్పక పన్ను వేయవలసికదే. వారుధనము వ్యయముచేయక నిలువజేసికొన వలయును. 1914 ఏప్రిలు 5కి పూర్వమింస్పెక్టరును కంపెనీ వారు చేసిన ఆదాయ పులికపై పన్ను విధింపబడెను. నైటింగురు హిందూ దేశ విషయము విశదము కాలేదనిరి. కనకణ పోయినది. 197 వోట్లకు కృత్రికముగా 268 వోట్లుపచ్చెను. ఈనాలుగు వ్రాజులు సంకీర్తింప బడినవి.

దేశీయతంత్రీ వార్తలు.

హొంజి ప్రభృతి మరణము.

దొరతనమువారి కార్యాలయములు మాసివేయుట.

ప్రజల దుఃఖము.

సిన్హ జులయి. 14:—హొంజి ప్రభృతిగారి ఆంత్యక్రియలు శేపు (బుధవారము) జరుపబడును. ఈ సమయమున కార్యాలయములన్నిటిని మాసివేసి మధ్యాహ్నము జ్ఞాపకాంమై దైవ ప్రార్థనలు జరిపి, దుఃఖనూచకముగ నిక్కడ పతాకము లెగరవేయబడునని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు, ఆయాస్థానిక దొరతనములకు తంతిమూలమున తెలియజేసిరి.

గుంటూరు.

గుంటూరులో యంగుమెన్ను తిరుకరీ అసోషియేషను వారిచే డి.వి. హనుమంతరావు డి. ఎ. డి.ఎల్.గారి యాజమాన్యముక్రింద యువ బడిన సభలో హొంజి ప్రభృతి క్రితేశ్వరా లయినందునపై తమదుఃఖమును వెల్లడించి, హొంజి ప్రభువును పరామర్శించుచు తీర్మానింప బడినది. తరువాత తీర్మానము తంతిమూలమున హొంజి ప్రభువుకు తెలియజేయబడెను.

తెంగుళూరు.

నేను (మంగళవారము) ప్రాంతము కావలసిన ఆటలు కేవలకే నిలిపి వేయబడినవి. ఇక్కడను, మైసూరు, రాష్ట్రములోను కోర్టులు, కార్యాలయములు నేను (మంగళవారము) మాసివేయ బడెను. కత్తెపు సంఘమువారు నెలకొల్పిన ప్రతిష్ఠాపనుకూడ మాసివేయ బడినవి. యునై టెడ్డు సర్వీసు క్లబ్బులో శేపు జరుగువలసిన విందు ముందున కాపివేసిరి. నేటి మధ్యాహ్నము క్రిష్టవ దేశములో దైవప్రార్థనలు జరుగ వలసియున్నవి గాని కేవలదేశము నిలుపుచేయబడినది.

కూనూరు.

హొంజి దొరసాని మరణమువలన ఇక్కడ చాలదుఃఖము కలిగినది. 'వైసాగిల్లు' లాడ్జి సభ్యులు హొంజి ప్రభువునకట్టి విప్లవ సంఘించినందుననే విచారించి తమసానుభూతిని తెలియజేయుచు రాజప్రతినిధిగారి కార్యదర్శికి తంతి వార్త పంపిరి.

బొంబయి.

హొంజి దొరసాని మరణమునకు విచారించుచు రాజధానిలోని ప్రతిపక్షమును నుండియు తంతి సమాచారములు వచ్చినవి. కార్యాలయము నుండియు, సంఘములనుండియు హొంజి ప్రభువును పరామర్శించుచు తంతివార్తలు పంపబడుచున్నవి.

దొరతనమువారి ప్రకటనము.

నేటి సాయంకాలము (మంగళవారము) సెయింటు తామసు కత్తీడ్రలులో దైవప్రార్థనలు జరుపబడును. ప్రాంతములమధ్య ఆవృణప్రభు గానము వెలువడును. హైందవదేవాలయములలోను, ముస్లిం దులలోను, పార్శ్వదేవాలయములలోను కూడ ప్రార్థనలు జరుగును. నేటి సాయంకాల మిక్కడ ప్రకటింపబడిన కత్తీడ్రలు శేపు (బుధవారము) దొరతనమువారి కార్యాలయములన్నియు మాసివేయుటకును సాయంకాలము దైవ ప్రార్థనలు జరుపుటకును ఉత్తరువు చేయబడినది.

కలకత్తా.

హొంజి దొరసాని జ్ఞాపకార్థము దొరతనము వా కార్యాలయములును, హైకోర్టును శేపు (బుధవారము) మాసివేయబడును. బంగాళా ఛేంబరును, రాయలు ఎక్సేంజియు సాయంకాలము వాల్సుంటులకును వత్తక సాసములు 2 గంటలకును, పోలీసుకోర్టులు మధ్యాహ్నమునకును మూయబడును. సాయంకాల మయిదుగంటలకు కత్తీడ్రలులో దైవప్రార్థనలు జరుగును.

లక్నో.

హొంజి ప్రభృతి మరణమువలన హొంజి ప్రభువుకు ధర్మపత్నియు, హిందూదేశ ప్రజలకు, క్రిడలకును అనురాగా స్పృహ యయిన పోషకురాలును పోయినదని బాల్మిపుత్రునట్లు అయోధ్య కోర్టును మాసివేయుచు అడ్మిన్ట్రేషన్లు జ్యూడిషియల్ కమిషనరు పండిత కన్యాలుగాను తెలిపిరి. ఈ దుఃఖవార్త నానిటాలులో తెలియరాగానే లెఫ్టనెంటు గవర్నరుగారు మతగురువులకు తెలిపిరి. దానివివాద వారందరు తమతమ మత పీఠముల నుండి మరణముగురించి నివ్వరెదించిరి.

పర్యటనము ఆపివేయుట.

రాబోవు పర్యటనములో సర్ జేమ్సు మెససుగారు నెరవేర్చవలసిన కార్యములన్నియు రద్దుచేయబడినవి. శేపు (బుధవారము) దైవప్రార్థనలు జరిగినతరువాత పీఠ నానిటాలు నుండి బయలుదేరుదురు. లక్నోలోను మరి తదితరదేవాలయములలో నిట్టిప్రార్థనలు జరుగును.

లాహారు.

మామూలు మర్యాదలేమియు లేకుండ లూఢియానాలో ఆదివారము మధ్యాహ్నము మొకదర్బారు జరిగినది. హొంజి దొరసాని మరణించెనను దుఃఖవార్తను లెఫ్టనెంటు గవర్నరు గారు తెలియజేసిరి. ఈ మరణవార్త యిక్కడ నుండివారందరు దుఃఖమును కలిగించినది.

తెంగుళూరు.

దేవాలయములో ప్రార్థనలు నేను 11 గంటలకు ప్రారంభమయినవి. ప్రతి పటాలమునుండి భారతీ యోద్యోగులును, వాలంటీరు ఉద్యోగులును సైనికులకు ప్రతినిధులుగ వచ్చి యుండిరి. ఆంత్యకర్మకు సంబంధించిన పనులు రికరెండు మోచ్చి. ఎల్. బ్రిడ్జిగారివలన జరుపబడినవి. రికరెండు జెంకి ను ఎవాన్సుగారు పీఠకి తోడ్పడిరి. సర్ హాఫ్, డ్లెవోరసాని, జనరలు వాన్సేరి, వాన్సేరి దొరసాని మున్నగువారు దేవాలయమునకు దయచేసిరి.

సికింద్రాబాదు.

ఆంత్యకర్మకు ముందు జరుపుట కేర్పాటుచేయబడినదని తెలియజేయుటకు పూర్వమే బోలారును క్రైస్తవ దేవాలయములో ప్రార్థనలు జరిగినవి. రెసిడెంటుగారును వారికర్మమును జనరలు వెడ్లెసుగారును, 40 మంది ఉద్యోగులును, దయచేసిరి. శేపు (బుధవారము) హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదులలో కూడ తక్కినప్రార్థనలు జరుగును. గవర్నరుమెంటు కార్యాలయములను వ్యాపార స్థానములను మాసివేయబడును. ఉదకమండలము.

శేపు (బుధవారము) హొంజి దొరసాని జ్ఞాపకార్థము సెయింటు స్ట్రీ వెన్ను దేవాలయములలో ప్రార్థన జరుగును. కార్యాలయము లన్నియు మూయబడును.

రంగూను.

నేడిక్కడ కార్యాలయము లన్నిటికి నెలవొసగబడినది. పట్టణముతయు దుఃఖతముగ కన్నట్టుచున్నది. చాల భవనములవివాదను శేపులోనుండిన ఓడలవివాదము దుఃఖనూచకముగ పతాకము లెగురుచున్నవి. శేపటివరకు ఆంత్యకర్మ జరుగ

దని వార్తవచ్చినను దొరతనమువారు చేయవలసిన యేర్పాట్లన్నియు జరిగినవి. సాయంకాలమిక్కడ దేవాలయములో ప్రార్థనలు జరుగును. లెఫ్టనెంటు గవర్నరుగారును వారికర్మమును, దొరతనమువారి యోద్యోగులును మరి కొందరును దయచేతురు.

బొంబయి షెరీఫ్.

బొంబయి షెరీఫ్ గారి రీతంతి సమాచారమును రాజప్రతినిధిగారి ప్రయివేటు షెక్రటరీకి పంపిరి:—హొంజి దొరసాని మరణమునకై బొంబయి పౌరులపక్షమున నేను దుఃఖమును వెల్లడించుచున్నాను. రాజప్రతినిధిగారికి మాపరామర్శను దయచేసి తెలుపుడు.

దీనిక్రింద సమాధానము వచ్చినది.

సానుభూతిని తెలియజేయుచు మీరుపంపిన తంతిసమాచారమునకు మీకును బొంబయి పౌరులకును రాజప్రతినిధిగారు వందనము లర్పించు చున్నాను.

రాజధానములో ప్రార్థన.

లండను జూలై 14:—శేపు మధ్యాహ్నము 12 గంటల 45 నిమిషములకు హొంజి ప్రభృతి కేవలము నెన్ హార్సులో భూస్థాపితమగును. సరిగా ఆసమయమునకు సెంటుజేమ్సు రాజధానము సంకన్న రానుగారి చర్చిలో ప్రార్థనలు జరుపుటకు బాధ్యతక్రవర్తిగారు అనుజ్ఞ యిచ్చినారు.

సిన్హా పౌరులసభ.

సిన్హ జూలై 13:—సిన్హలో నుండి ఐగోషియనులును, ఇండియనులును నేటి సాయంకాలమున నొకసభ గూడిరి. హొంజి ప్రభృతిమొక్క మరణమును గూర్చి తమ సంతాపమును వెల్లడింప నీ సభ జేసిరి. రాజా సర్ హార్నంసింగు గారధ్యక్షులుగ నుండిరి. అప్పడు విప్లవీన వారిలో నీడిగనకవారుండిరి గా. మేనార్డు నిలయర్స్ గారు గా. సర్ ఆర్థర్ కెర్ గారు, జి. యఫ్. కొనోల్లి గారు, సి. సి. గార్బెట్టు గారు, డబ్లియు యఫ్, జాన్సన్ గారు, గా. స్పర్టర్ డబ్లిట్ సింగుగారు, కర్ నల్ బ్రకామసింగుగారు, కెంంస్టల్ రాజావారు. స్పర్టరు సురిదుర్సింగు మిజితరూ మున్నగువారు.

ప్రభుమున సభాధ్యక్షు డిట్లు చెప్పెను. నేటి సాయంకాలము మిక్కిలి విచారకరమగు స్థితియందు దివోచ్చిటగూడితిమి. మనము వినిన సంతాపకర వార్తచే జలించని వారొక్కరు నుండరు. మన వైసరాయిగారి భార్యయైన శ్రీమతి హొంజి ప్రభృతి కాలధర్మము నొందెను. కొన్ని నెలల క్రిందట నామె మిక్కిలి యారోగ్యవతిగా నుండెను. ఆమె తిరిగి మనదేశమునకు వచ్చునని యెదురు చూచుచుంటిమి. కొద్దిరోజుల క్రింద నామె విషయమై మన మెంతమాత్రము భయమునొంది యుండలేదు భగవదేవుడు మనము తెలిసికొనజాలము. అనుతాపముతో దాని ననుభవించుటగో మనము చేయవలసినది. సరళత్వముచేతను, ఆనందముచేతను, హైర్యతనమయ్యెములచేతను అలంకరింపబడి నేత్రానందకర మగు జీవయాత్రయొక్క సుహృత్తమై యున్నది దీనినిగూర్చి యంతగా జెప్ప నక్కరలేదు. కరుణాదాహృత్యములు ప్రాధాన్యములగు నామె కరణము తెల్లరకును దెలిసినవియే. వానిలో గొన్నిటిని మాత్రమే చెప్పెదను. లింకెన్ లీగు కాలేజి పరిశ్రమ, ఇండియాలోని బాలుర కమిటీ సంహోష దాయకములగు బాలుర విందులు మొదలగు వారికన్నిటికైనామె ప్రేరణయే యాధారము. ఢిల్లీయందు స్థాపింపబడబోవు వైద్యకళాశాలగూడ నామెకు నిరంతరము ౧౮ ప్రేమను జూపును. ఆమె ఢిల్లీయందు దాదర్శనములక జూపిన హైర్యమును మనము మరువకనేరమా? ఆ దినముల నామె మనోహోభమును గురైరుగ నేరము. అయినను హైర్యమును విడువక యుండెను. ఆమె స్వాభావికముగ హైర్యవతి. మన వైసరాయి గారికి వారికర్మము లన్నిటియందును మిక్కిలి సహాయకారిణిగ నుండెనని నేను యెరుగుచును. ఇండియా దేశ జనుల త్రేమమునందు ముఖ్యముగ శ్రీజన త్రేమమునందు ఆమె మిక్కిలి శ్రద్ధ వహించి యుండెను. ఆమెతో పరిచయముగలిగియుండుట నాకెంతయు గౌరవము. ఆమెనుగూర్చి యిప్పుడు ముచ్చటించుటచే దుఃఖము ఇనమడించును. మన మందరమును హృదయపూరితానుతాపమును బొందుచున్నాము. వైసరాయి గారికి సంభవించిన దుఃఖములు నిండినవి. ఆయన యావశ్యకము నందును సహాయకారిణిగ నుండిన నెచ్చెలిని గోల్పోయెను. ఆయన కిది నిశ్చయముగ గాఢమగు విపత్తు. దూరదేశమున నుండుట, అసహాయత్వము, ఒంటరితనము నివలయున్నయు దుఃఖము రగులజేయును. సిన్హాపుర జనులయిన మన మందరమును నీ విపత్తుచే గలిగి విచారమును వైసరాయి గారితో మనమును అనుభవించు

చుంటిను నిర్మాణ చేయు చున్నామి. తల్లిశిరి యామెడిద్దల గూర్చియు, విష్ణుశిర మన కాండదాయనిగనుండి యామె బిడ్డను గూర్చియు మిక్కిలి యనుతాపము నొందుచున్నాము. తనకు గలిగిన విపత్తును సరకు నేయక యామెండ్రికి కార్యము గొల్పట కామె యావ చ్చక్రితో పాటుపడుచుండెనని నే నెరుగుదును. ఆమె మాతృహృదయ ననుసరించి శ్రీ ప్రభువు గారి కెల్లప్పుడు నామాదదాయనిగ నుండుటకు ప్రార్థించుచు న్నాము శ్రీ ప్రభువుగారు ఇండియాదేశమంతయును ముఖ్యముగ సిమా నగరమును తమతో విచార సముద్రమున మునిగి యుండెనని తెలిసి యొకింత సాంత్యమునొందెదను. నిశ్చయ సాంత్యము నొసంగజాలు నప్పరమేశ్వరుని శ్రీ ప్రభువుగారికి చిరకాలము హిందూదేశ జనుల తేమము కొరకు, బ్రిటిషు రాష్ట్ర తేమము కొరకును గాపాడుటకు ప్రాధాన్య జేయుదము. తరువాత సభవారు నిలిచి యుండగ ఆరు తీర్మానములు అధ్యక్షుని చే నుపహరింపబడి ఆమోదింపబడినది. జ్ఞాపకార్థమై కట్టడమును గూర్చి యాలోచింప నిశ్చయింప, బడినది. గౌరవార్థ మొకహారమును అపర క్రియాచివమున నొసంగుటకు లండనులో నొక స్నేహితుని కోరుటయు తీర్మానింప బడినది.

బకింగుహాము స్త్రీ వెనుకేసు.

తిరువనంతపురము జూలయి 15:—ఈ కేసులో నేడు తీర్పుచెప్పబడినది. ముద్దాయి లిద్దరు విడుదల చేయబడిరి. కోర్టు భవనము జనులతో క్రిక్కిరిసియుండెను. న్యాయవాదులు చాలమంది వచ్చిరి. తీర్పు చదువుటకు న్యాయమూర్తి హంటుగారికి రమారమి ఒక గంట పట్టినది.

చెన్నపురి కార్యనిర్వాహక సభ.

ఉరక మండలము జూలై 14:—సర్ హోమ్స్టర్ ఆర్టు కె. సి. ఎస్. వి. కె. సి. వి. ఒకారు చెన్నపురి కార్య నిర్వాహకసభకు వైసు వెసిడెంటుగ నియమింపబడిరి.

నౌకరునుండి తొలగించినందుకు కేసు.

రంగూను జూలయి 13:—కోయల్ హో గారు అక్రమముగ తమ్ము నౌకరినుండి తొలగించినందునకై 2500 రూపాయల పరిహారముకోరుచు ఇండియను టెలిగ్రాఫు అసోషియేషనువారిమీద దావాతెచ్చిరి. అక్రమ ప్రవర్తనమునకై అసోషియేషనువారు కోయల్ హోగారిని నౌకరినుండి తొలగించినదియు, అట్లచేయుటకు వారికి అధికారము కలదనియు ప్రతివాదులు ఆస్పరు ధాఖలుచేసిరి. అట్లు తాము చేసినందులకు వారికి మాననప్రయు కలిగినదనుమాట అబద్ధమనియు, వారు కోరినపరిహారము లేనిపోనిదనియు ప్రతివాదులు పాదించిరి. రెండు ప్రతివాదియు నిజవిధముగ ఆస్పరు ధాఖలుచేసెను.

కలకత్తాలో బులిఆటలు.

కలకత్తా జూలయి 14:—ఈ రోజునను, నిన్న రాత్రియు చిరుకు రెడతెగకుండ పడుటవలన బులిఆటలూకు ప్రదేశములో కాలుజారుట కారంభించినది. దీనివలన ఆటలంత యనుకూలముగ సాగలేదు. జారుచున్నందున భారతీయు కాళిజోళ్లు తీసివేసి ఆడుటచే నలుపు తక్కువుగనుండెను.

సి. పి. సి. సవరణ.

అహోరు జూలయి 15:—రెండవ తరగతి, మూడవ తరగతి మేజిస్ట్రేటులు చేయు సత్తరువులపైన జిల్లామేజిస్ట్రేటులకును, ప్రత్యేక మధికార మియ్యబడిన మేజిస్ట్రేటులకును, ఆస్పీక్టు ధాఖలుచేయ బడుచున్నది. ఈ ఆస్పీక్టు విచారించు అధికారము వీరికుండ వలసినదా, లేక కేవలము నెవచ్చు జడ్జిలవలన విచారింపబడ వలయునా అనువిషయమై తమయభిప్రాయములను తెలియ జేయుటకై క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోడ్డును సవరించు సందర్భములో ఇండియా ప్రభుత్వమువారు పంజాబు దొరతనము వారికిని, ఫిపుకోర్టు వారికిని వ్రాసిరి.

పంజాబు లెఫ్టినెంటు గవర్నరు.

అహోరు జూలై 14:—లెఫ్టి నెంటు గవర్నరుగారు ముఖ్యకార్య దర్శిను, పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలుతోను నేటియుదయమున అహోరు దయచేసిరి.

పోస్ట్ కమ్యుషను.

అహోరు జూలై 14:—ఇంగ్లండులో పోస్టాఫీసులకు సంబంధించి పనిచేయు టెలిగ్రాము అఫీసుల కార్యనిర్వాహకము విషయమై విచారించుటకొక సభయేర్పాటు చేయబడినది. ఈ కమ్యుషనులో సభ్యులుగ నుండుటకు పోస్టులు

అధికారు లిదివరకు పోస్టు టెలిగ్రాఫు అఫీసులకు డైరెక్టరు జనరలుగ పనిచేసిన సర్. సి. వాల్టర్ విల్సనుగారిని కోరిరి. రెండవసమయ క్రిందట పోస్టుమాస్టరు జనరలు ఆయన వ్యయములపట్టి పై యుపన్యసింపచు నిట్టిదాని నేర్పాటుచేయు విషయమై సూచించెను. బ్రిటిషుదీవులలో తంత్రివాసల పంపుటకు విపరీతముగ ఖర్చుననియు, కార్య నిర్వాహకపుఖర్చులు సాధ్యముగ నంతవరకు తగ్గించువిషయ మాలోచించుట కొక సభ నేర్పాటు చేయదమనియు వీరు తమ యుపన్యాసములో చెప్పియుండిరి.

గ్రామస్థులకు పారితోషికము.

అహోరు జూలయి 14:—మాలసింగు, రంజితసింగు అనుప్రసిద్ధి కెక్కిన బందిపోటు దొంగలను పట్టుకొనుటలో దాదనుకాలను గ్రామస్థులు పోలీసు వారికి చాలా సహాయముతో సహాయముచేసిరి. ఇందుకు పారితోషికముగ గ్రామవాసులు చెల్లించవలసిన బకాయపన్న రిమిషను యియ్యబడినది. జిల్లాదారు, లాంబరుదారు అనువారలకు లెఫ్టి నెంటు గవర్నరుగారు దర్శనమిచ్చి తమ సంతకమును చెలియజేసిరి. జిల్లాదారు చేసిన సేవకై దొరతనము వారికాతుపాకిని యిచ్చిరి. ఈదొంగలను పట్టుకొనిన సందర్భములో పోలీసు వారికి తోడ్పడిన మరి కొందరికి కూడ బహుమానము చేయబడునని లెఫ్టి నెంటు గవర్నరుగారు తెలియజేసిరి.

ఇదివరకు బర్మాపోలీసులో పనిచేసిన సేవలకు వాదా వాసింగు గారికి గౌరవార్థ మొకకత్తిని బర్మా దొరతనము వారిచ్చిన యొక సన్నదును లెఫ్టి నెంటు గవర్నరు గారు సమర్పించిరి.

మారిషసులోని హైదవులు.

అహోరు జూలై 14:—పరస్పర సహాయ్య సంఘోద్యమవ్యాపక విషయమున విల్సనుభార్యు వి. సి. యన్ గారొనర్చిన ఘనకార్యమునకు తమ యామోదమును వెల్లడింపుచు వారికొక వెండిగన్నెను యిచ్చుట కుత్సాహముగ నున్నారు. దొరవారు దాని నంగీకరింప నెలవు నిమ్మటకు ఇండియా దొరతనమువారు వేడుకొనబడిరి.

మోసమునే దోషారోపణ.

అహోరు జూలై 14:—అలహాబాదులోని పీజిల్సు ఇండస్ట్రీయల్ బాంకుయొక్క ఫిజావాదునందలికాఖకు జనరల్ మా నేజరు, మా నేజరు. అయిన బి. గర్జిలాల్ వర్మ, వి. శంభు దయాల్ చట్టగర్ అనువారు ఫిజావాదు జాయంటు మేజిస్ట్రేటుగ సామ్మి అను వారియెడట మోసమునకును, దగాకును విచారింపబడుచున్నారు. ఈ కేసు వచ్చుతెనాధను నాయనచే చేబడెను. ఫిగ్యాదీ 1910 సం॥ మున నడిచేల రూపాయల విలువగల విధిపుబంగారు, వెండి వస్తువులను బాంకు నందుంచితిని చెప్పెను. 1913 సం॥ము తిరిగి తన నగలు తనకు కావలసిన కొరకు. వెవారినుండి యుత్తరపు రాగనే నగలు యిచ్చిచేయబడునని నమ్మించి ఫిగ్యాదీనుండి నగలును వరలోఇచ్చిన రశీదును ముద్దాయా శంభుదయాలుపుమ్మకొనెను. తరువాత అనేకసారులడిగినను వస్తువుల నియ్యలేదు. ఫిగ్యాది ఆవస్తువు లింకొకరికి తాకట్టులో నున్నవని చెప్పెను. చాలమంది సాక్షులుగ విచారింపబడిరి. వ్యాజ్యము జరుగుచున్నది.

ఒక మహారాజుకు పట్టము.

అహోరు జూలై 14:—జయనాథుర మహారావుగారికి యీనెల 9 తేదీని గడుసుత్సాహముతో పట్టము గట్టబడెను. అలహాబాదు కోటయందు వైరులేక వాగ్రసంపు, రెండు స్తంభములు పిడుగుబడి పాడైనవి. పాగుచేయుటకు 4 దినములు పట్టెను.

రయిలులోను కొట్టుకొనిపోవుట.

బండిపాటు. జూలై 14:—చాలూషి యోధపుర స్టేషనుల మధ్య జరుపుచున్న రైల్వే వరదవచ్చి కొట్టుకొనిపోయినది. నెం 80 రు నెం 81 రు రయిలు 4 ఘంటలు ఆపివేయబడెను. పాటసార్లు పడవలమీద నొంపోబడిరి. బహుశ నేడు దారి సరిగానుండును.

పంజాబు హిందూ మహాసభ.

అహోరు జూలయి 15:—ఈసభ నవంబరు మాసాంత ప్రాంతములలో ఫిరోజ్పురమున జరుగును. కాశీరాముగారి యాధిపత్యముక్రింద సన్మానసంఘ మేర్పడినది. ఇంతవరకు అధ్యక్షునెవరిని యెన్నుకొని యుండలేదు. కాని యీసందర్భమున అంబాలా రివాసులగు రాయినాపూయ మురళీధరు గారినియు వేర్కొనబడినది.

కాలమానము.

జిమ్మా జూలయి 15:—హైదరాబాదు, ఉత్తరచెన్న పట్టణములలో రెప్పు బుతుపవనము వ్యాపించినంతకు ముందుకుంసినది. సామాన్యముగ ఉష్ణము పరమాణుస్థితియందున్నది. కొన్నిచోట్లమాత్రము తేలియున్నది. లోయరుబర్మా, బంగాళము, ఒరిస్సా, చోటానాగపుము, సంయుక్తరాష్ట్రముల తూర్పునను, మధ్య హిందూదేశము, ద్వీపకల్పము యొక్క తూర్పు, పడమటిభాగములను, స్థావికముగ లోయరుబర్మా, ఆస్సాము లీహారు, పడమటి సంయుక్తరాష్ట్రములు పంజాబుకు తూర్పునను, ఉత్తరమునను, తూర్పురాజ పుత్రేస్థానము, మధ్య ఇండియా, పడమటిమధ్యపరగణాలు, బొంబయిదక్కను మైసూరు, చెన్నపురి ఆంధ్రప్రదేశ్మునను, సర్వత్రవర్షమాకురిసినది. గుజరాతు చెన్నపురిదక్కనులలో కొన్నిజల్లులు పడినవి.

నూచన:—రాజపుత్ర సామలులో వర్షముకర్కరు.

ఫోరు నెంటుజూరి గెడెటు.

మంగళవారము జూలై 14.

మేజరు పి. మిల్లరుగారు నెలవుపై ఫోయినందున కెప్టెన్ కాదు హోమ్స్టర్ క్రాసు వి. ఎస్. ఎస్ గారు మెడికల్ కాలేజీలో రసాయన శాస్త్రపండితులగును, కెమికల్ ఎడ్జుమిటరుగను, నియమింపబడిరి.

హోమ్స్టర్ లిక్చుర్ బ్రయిడుపుడుగారు నెలవు పూర్తి యైనవిమ్మట చిత్తూరుజిల్లా కలెక్టరుగను, మేజిస్ట్రేటుగను, నియమింపబడిరి. చాన్లెసు అలెక్జాండరు సోటరుగారు, హె.వి.ఎల్. బ్రయిడుపుడుగారు వచ్చి చార్జి పుచ్చుకొనినవిమ్మట మదన పల్లి డివిజనులో పనిచేయువలయును.

చెన్నపురి జనరల్ ఆస్పత్రిరెసిడెంటు మెడికల్ ఆఫీసరు కెప్టెన్ లారీమరుగారు ప్రివిలేజీ నెలవుపై బోవుటవలన వీరిస్థానమున కెప్టెన్ ఆంధ్రా స్థిత్తు లెవీగారు నియమింపబడిరి.

సివిల్ ఆఫీసెంటునొప్పును టి. ఆర్. లక్ష్మణ పెనమాళ్ల పిక్లగారు నాన్తూర్కాటు జిల్లా మెడికల్ అంతుశ్యానిటరీ ఆఫీసరుగ నియమింపబడిరి.

అడవుల డిప్యూటీకలెక్టరుగారు పి. థాన్ కోటనుగారి ఫస్ట్ నెల అయిదురోజులు హెచ్చింపబడినది.

జి. పి. డబ్లియు.

గుంటూరులో సబ్ డివిజను ఆఫీసరుగనున్న కె. శ్రీనివాస అయ్యంగారు నెలవు 250 రూపాయల జీతముపై లెంసారరీ సబ్ ఇంజనీయరుగ నియమింప బడిరి.

మునిసిపల్, లోకల్ బోర్డులు.

ఈదిగువ నుదాహరింపబడిన వారాయా యుగోగములకు నియమింపబడిరి:—

కంచా వేంకటరామయ్య గారు:—కడప జిల్లా బోర్డు మెంబరు.

కాలచెర్వు నాయకు గారు:—కోరపుట్టు జిల్లా బోర్డునకు వెలుతురుపల్లి వేంకటరావుగారు:—

ఆనరబిలు వి. ఎస్. కృష్ణారావుగారు:—నెల్లూరు జిల్లా బోర్డు మెంబరు, వైసు వెసిడెంటు, జిల్లాబోర్డు.

లియోనల్ హైదు గ్రాన్యగారు:—బడకాంపురం మునిసిపాలిటీ మెంబరు.

హ్యూ లెంస్టెన్ రీలీగారు:—హోసు నేట మునిసిపల్ చైరుమన్.

కొంకి వేంకటరమణ మూర్తిగారు:—క్రివిల్లి పుష్కారు మునిసిపల్ చైరుమన్.

దగ్గిరాల లక్ష్మీదేవల రాజుగారు:—కాకినాడ తాలూకాబోర్డు మెంబరు.

పింగలి వేంకటరామయ్యగారు:—గుడివాడ తాలూకా బోర్డు మెంబరు.

లెజవాడ పట్టాభిరామ రెడ్డిగారు:—కాకతిపాలూకా బోర్డు మెంబరు.

పి. నరసింహ రావుగారు:—అనంతపురం జిల్లాబోర్డు మెంబరు.

వి. ఎస్. తిరువేంగడ మొదలయ్యారుగారు. పి. కొరస్సామిఅయ్యంగారు:—చిత్తూరుజిల్లాబోర్డు మెంబరులు.

ఇంజనరీరెడ్డిగారు—కడప జిల్లా బోర్డు మెంబరు. జి వేంకటరావుగారు—రామచిటతాలూకా బోర్డు మెంబరు.

కన్నుల మాణిక్యరావు, పెద్దిళ్ళాట నాగేశ్వరం గారు
లు:—గుంటూరు జిల్లాబోర్డు మెంబరులు.

మాజీటి లక్ష్మీకృష్ణారావు గారు:—కృష్ణాజిల్లా
బోర్డుమెంబరు చేసేందు రాయబోగయ్యగారు. సరసాభ్యం
తాలూకా బోర్డుమెంబరు.

రిజిస్ట్రేషన్.

గుంటూరు జాయింటు సబ్ రిజిస్ట్రారు శిరివెళ్ళ క్రిసి
వాసరావుగారు బళ్లారి జాయింటు సబ్ రిజిస్ట్రారుగ నియ
మింపబడిరి.

స్టాంపు అంకు ఆబ్జార్.

వాల్మీకి బాద్రి బాల్ గ్రేగారు. పోలవరమునుండి నెమ
కొండ స్కూలుకు బదిలీ.

నెల్లూర్ గ్రేడేషన్ గారు నెమకొండనుండి పోలవరము
స్కూలుకు బదిలీ.

రివెన్యూ సెక్రటరీ మొంటు.

గావు బహదూరు జె. ధర్మంగరాజుగారికి జులై 3వ
తేదీనుండి మూడువారములు డివిలీజీ సెలవు.

ఆడవుల శాఖ.

హోసు సేట రేంజి ఫారెస్టు రేంజరు ఆబ్జర్వర్ ఆడిట్
భాగ్ సామెబుగారు తమ యువోగమునకు రాజీ ఇచ్చిరి.

చిత్తూరు జిల్లాలో రేంజరుగన్న పి. వేంకటనారాయ
ణయ్యగారికి ఆగష్టు 5వ తేదీనుండి నెలరోజులు సెలవియ్య
బడినది.

రెండవ తరగతి రేంజరు కె. జి. బెల్లియప్పగారికి
మూడు నెలలు డివిలీజీ సెలవు.

పి. బాప్టియనుగారు యదవరములోని క్రైయినింగు
పాఠశాలనుండి పాలికోండ రేంజికి బదిలీ. ఇదివరకు పాల
కొండలోనే ఉన్నాడు.

నాల్గవ తరగతి రేంజరు బంధకపు బోగేశ్వరరావుగారు
పల్నాటినుండి రేంజికిని, పి. జె. స్టేయిజుగారు మర్రి గూడెం
రేంజికిని, మహమ్మదు అబ్దుల్ హమీదుఖాన్ గారు పన్నా
కమిడినుండి కృష్ణాజిల్లాకు బదిలీ.

ధర్మంగరాజు డిప్యూటీ రేంజరు బి. కృష్ణస్వామిరావు
గారు ఆదవతరగతి రేంజరుగిగా పనిచేయబడిరి, ఎన్.ప్రొ
అసిస్టెంటు కలెక్టరుగారు బాద్రి బాల్ గారు దక్షిణ
కలెక్టరుగారు బదిలీచేయబడిరి.

వైద్య శాఖ

సివిల్ అసిస్టెంటు సర్జన్ ఎమ్. ఎస్. మంగళసరి
నాయుడుగారికి తీర్మానమువార 21 రోజులు సెలవు. సివిల్
అసిస్టెంటు సర్జన్ బి. వి. నరసింహయ్యగారికి హోసుసేట
మునిసిపల్ ఆస్పత్రికి బదిలీ.

విద్యా శాఖ.

బాల్ గ్రేడ్ స్కూలు మాస్టర్లుగా నెక్టరు దొగసాని
సిసిల్ నాల్గవ తరగతి గారికి జూను 3వ తేదీనుండి రెండు
డివిలీజీ సెలవు.

నెలవారు గవర్న మెంటు క్రియినింగు పాఠశాలయందలి
దున్న వి. కృష్ణయ్యగారు కంబుమరేంజి సబ్ అసిస్టెంటుగ నియ
మింపబడిరి. కంబంరేంజి సబ్ అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరు ఆర్.
శీతారామాగారు గారికి బదిలీచేయబడిన బళ్లారి గవర్న
మెంటు క్రియినింగు పాఠశాలకు బదిలీ.

గుంటూరు రేంజి సబ్ అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరు బి. జి.
కృష్ణారావుగారు నెల్లూరులోని గవర్న మెంటు క్రియినింగు
పాఠశాల రెండవ అసిస్టెంటుగ బదిలీచేయబడిరి.

నెల్లూరు గవర్న మెంటు క్రియినింగు పాఠశాలయందలి
సి. రాధావాసయ్యగారు గుంటూరు రేంజి అసిస్టెంటు ఇన్
స్పెక్టరు.

పి. ఆప్పల నరసింహయ్యగారు పావ్యతీపురం రేంజి
సబ్ అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరు గను, పి. నారాయణమూర్తి
గారు పి. బంధకపురం రేంజి సబ్ అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరుగను.
పి. వెంకయ్యగారు ఎలమంచిలి రేంజి సబ్ అసిస్టెంటు ఇన్ సె,
క్రమగన, జేమ్సు బాబుకుగారు పాలకొండ రేంజి సబ్ అసి
స్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరుగను, పి. వి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు గాజ
మండ్రి కలెక్టరీ క్రియినింగు పాఠశాలకు, వై. ఎస్.
హనుమంతరావుగారు నెల్లూరు రేంజి సబ్ అసిస్టెంటు ఇన్ స్పె
క్టరుగను నియమింపబడిరి.

హార్టికల్చర్ ప్రెజ్బిటేర్స్ మరణమునకు దుఃఖమాధిక
ముగా నేడు చెన్నై ప్రెస్ లోని ఆఫీసులు, నెడ్డ హవులు మూసి
వేయబడినవి.

సరస్వతి.

అప్సర ప్రకరణము.

అప్సరము లేనివారి కమ్మతమే విషము. అనందమే
దుఃఖము. అఖిల శుభములును నదృశ్యమైన సారములే. దుర
దృష్టినీరములయం దొకా నొక శుభము లభించినను నయ్యది
శుభప్రథము కానేరదు. ఎంతటి ప్రతిభావంతులైనను నదృష్ట
వంతులు కానిచో వివేకవంతులు కాబారు. ఏలాటి శక్తి
సంపన్నులైనను నదృష్టచేత ప్రాణములు కానిచో నిరంతర
ప్రసన్నులై ఖిన్నులగుదురు. ఎవ్వరి కేలాటిలోటు వాటిల్లి
నను నయ్యది యదృష్ట లక్ష్మీకటాక్ష పీక్షణలొపమే. సమస్త
సంపన్నులైన సంతతికై సంతసించుట, సంపూర్ణ సంతాన
వంతులై శోభిల్లును సంపత్తికై సంకోభించుట, నిరీ సంతతు
లతో దలదూగుచు విద్యా విహీనులై విచారించుట, సకల
కలకలాపులై దర్శితచేతాపాదతాడితు లై పరితపించుట;
నిఖిలైశ్వర్యములు ప్రాప్తించియు దీర్ఘ వ్యాధిపీడితు లై శుభ
సంతోషములు లోడించి విలపించుట, ఇత్యాది వైపరీత్యము
లై దురదృష్ట చేతా కృత్యముల కల్గిన సంభవించు చుండు
ను. శ్రీ పురుషుల కనుకూల దాంపత్యము లమరుటకును, దం
పతులకు దగిన సంతానము లభించుటకును గూడ నదృష్టమే
కారణము. అతినిరదశ ననుభవించు వాక స్యాత్తుక నత్యర్చ
నకా ప్రశోభితు లగుటయు, నీచాచి నీచదశావళి కృశిం
చువారు నిమిషములో నన్నతోన్నత విధవశోభితులగుటయు
నదృష్ట రేఖలంకృతు లగుట వలనను గాకుండుట వలననే
కలుగుచుండును. అదృష్టప్రభావ మిట్టిదని కర్మింప నెవరివశము?
అట్టివలగు వార్య లభ్యమనునే దైవమందురు. ఎన్ని బలములు
న్నను దైవబలము లేనివారు దుర్బలలగుట నిశ్చయము. అట్టి
వా రేట్టి విజ్ఞాన విద్యలైనను దుఃఖాల దగ్ధులై ముగ్ధులవలె
గృహించి నశించుట కేమి సంతయము?

తర్కాలంకారునకు వయస్సుకన్నెరు కాని వయస్సునకు
దగిన విద్యమాత్రము వచ్చినది కాదు. దీని కనేక కారణములు
కలవు. కలిగినవారి చదువులు లగము మీద పప్పు
గదా! అంత డంత మేధావంతుడు కాకుండుటయే మొదటి
కారణము. లలి యాలసియెడ జూపు మితిమీరిన గారావము
రెండవది. గురువు లేని బోధనాశక్తి లేనివాడగుట మూడవది.
సహధ్యాయులు లేకుండుట నాల్గవది. తర్కాలంకారుడును
సామాన్యుడును సంస్కృతి విద్యార్థులవలెనే ప్రవర్తననునే
రఘుంశయు వారంభించెను. శబ్దనామసములు, ధాతువులు,
సంభాషణలు రాకముందే యాగ్రంథమునందలి కొన్ని సర్వ
చరివి ధైవ దగించెను. వమారసంభవము ప్రారంభించి అం
దును రెండుమూడుసార్లు చదివి మేళుసందేశము నందుకొనెను.
పిమ్మట రెండేసి మూడేసి సర్వములుగా భావించు మూడు
మును నభ్యసించి నైవధ్యమును గొంతయొచ్చి చంపువులు నాట
కములు నైదారు తిరుగవైచెను. ఎన్ని చదివినకేమిలాభము
గ్రహణధారణ శక్తిలే లేకపోయిన తరువాత? అతని కన్యయ
జ్ఞామించుకయ్య నలవడినదికాదు. వ్యాకరణ మతడు చదివి
చూడలేదు. శబ్దజ్ఞానమే యతని కజ్ఞయే మయ్యెను. అలంకార
వివేక మలభ్యమని నడువ నవసరములేదు గదా! తిండిము
గ్గుటకు మాత్రమే తిక్కగ్రంథములు పఠపదకొని కొలుకు
నడక విడిచి నెట్టి యంతటతో జరుపు తుదముట్టించెను. ఇప్పటి
కాతని నామమంత సార్థకమయ్యెనో పాఠకులు ప్రశించి
యున్నాడు.

సరస్వతి సంపాదించిన సారస్వత సంపదయు దెలిసి
కొనియె యున్నాడు. అట్టి విద్యావతి సరస్వతి యిట్టియలం
కార విద్యార్థికి బాల్యముననే పన్నె గా గట్టి నెట్టుడెను.
ఆర్యా! ఎంతవిషాదకరము! తర్కాలంకారుడు కలముగా
దర్కాలంకారు లోకజ్ఞానసంపన్నుడైనచో వారల దాం
పత్యమునకు సావ్య మింకొకటుండునా? తనతనకి విద్య
మణియై యుండ నాను పండితపుత్రుడగుట తర్కాలంకారుని
కెంతయగౌరవము? ఎంత యవమానము? అది వాని దురదృష్ట
ము గదా? కాదు! కాదు! సరస్వతి దురదృష్టమే. ఆవును
ఆమె యఖండ పండితురాలై ప్రకాశించుచుండ నామె నల్లభు
డు శుభముగూడతాడుగుట యామె హాపలము గాక మరి
యొకటి? ముహూర్తికి నామె దే! అది సర్వము. ఆమెయెం
ర వివేకవతియైన నేమిఫలము? ఆమె కేమి సౌఖ్యము? ఏమి
యానందము? సతీపతులు సమ విద్యావయస్కులపన్ను లైనం
గాని సాంసారిక సౌఖ్యము ననుభవించజాలరు. అది వా
రికి స్వాప్తికస్సమే అనువనశోభిల్లుయే పాపము సరస్వ
తి కేమి లోపము? చక్కదనము, జన్మనము, భాగ్యము, నా

రోగ్యము, విద్య, వైశద్యము సమస్తముగలవు ఏమున్న నేమి
వినియోగము? చిగ్గోపకాంతి మాత్రము రిత్తయయ్యెను. అన్ని
యు నున్నవి; అంచునకు దొగరులేన.

ఉన్న తివిహ్యావిభవశోభితుడు గాని భక్తవై విద్య
మణియగు భార్య కనురాగమెటు కలుగును? అతనితో
న్నేవా మెట్టుకుదురును? వారి కిరువురకును దాంపత్య ధర్మ
మెట్లు పాసగును? సరస్వతి యన్నతోడైశ్వర్యములతో
సువీరులుయందుండెను. తర్కాలంకారు డుడైశ రహితుడై
స్థబ్ధుడైయుండెను. సరస్వతి లోకజ్ఞాన సంపన్నురాలై
సాంపారుచుండెను. తర్కాలంకారుడు లోకవిషయక
వివేకశూన్యుడై సామాన్యుడై యుండెను. సరస్వతి సంఘ
సంస్కారతత్త్వపురాలై దేశోద్ధరణ, దీక్షతో దేజరిలుచుం
డెను. తర్కాలంకారుడు పూర్వాచార పరాయణుడై సం
స్కార విముఖుడై వర్జితుడైయుండెను. ఇట్టి కుమారదంపతుల
కన్యోన్య ప్రేమానురాగము లెట్లుండునో వారి జీవిత
ములెట్లు పరిణమించునో చూలముగాక!

జూబులు.

గుంటూరు మ్యూనిసిపాలిటీ.

ఆయా.

మన దేశోద్ధారణ కొఱకు కారలసిన ప్రతి ఉద్యమము
నకు గుంటూరు పురవాసులు మార్గదర్శకులుగా నుండ నీ పుర
పారిశుధ్యసంఘము విషయమున తగిన శ్రద్ధ వహించవలెండుట
కడు శోచనీయము. దొరతనమువారిచే నియమింపబడువారి
విషయ మెట్లున్నను ప్రజాప్రతినిధులగువారైనను నీ విష
యమె పాటుపడుట ముఖ్యము. ప్రస్తుతము యీపురంబున
కష్టములు యీ విధముగానున్నవి.

(1) నెన్నెల కాలముయొక్కటికి మబ్బులుచేసిన నీకటి
రాత్రులయందు ఒక దీపమైనను వెలిగించకపోవుట.

(1) మధ్యమునందున్న మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసుకొద్దనే పాకీ
బండ్లు నిలువయుంచి వర్షనాతీతముగు దుర్గంధము కలుగ
జేయుట.

(4) నైచోటనేగాక పాకీవాండల కక్కడ బద్ధకము
కలిగిన అక్కడ బండ్లు నిలిపివేయుట.

(4) కాయగూరలు విక్రయించు మార్కెటునందు
గాత్రిళ్లు పుష్కలగులను సహితము పశుకొననిచ్చి అట్టి ప్రదేశ
మును నీళ్లతో శుభ్రము చేయించకయే కూరగాయలను అప్రకే
శమున అమ్మించుచుట. వడ్లము కురిసికప్పుడు మార్కెటులోనికి
వెళ్లుటకు వీలులేనంత బురదగానుంచుట.

(5) అట్టి రోగులైన వీడనలగొఱకు ఒక గృహ
మైనను మురిసిపల్ సంఘమువారు నిర్మొపకపోవుట.

(6) మురుగునీళ్లు పోవుకాలునకు ముఖ్యముగా ఆగ్ర
హోదము, చౌకరా అరబుడు వైశ్యులు నివసించు సేటుయందును,
నల్లచెరువుప్రక్క చింతాలు సర్వమునొద్ద, నీచాతులు నివ
సించు వైపున కట్టించకపోవుట; నల్లచెరువునొద్ద గాయల్
నైస్ ఫాక్టరీయొద్ద గోడ్డుమీద నెంకాలుబోతు నీళ్లు పారు
చున్నప్పుడు తగిన యేర్పాటు చేయించకపోవుట.

(7) అగ్రహారము వాతరాశేటలయందు ఉన్న సన్న
పీఠులకు వెడల్పుగాజేయించుకు ప్రారంభింపకుండుట.

(8) ప్రజల ద్రవ్యము వెచ్చించి కట్టించిన కొల్లాయి
లలో ముఖ్యము కడుగుకొనటకై కీర దొరకకపోవుట; ఇట్టి
స్థితిలో ప్రజలు కోరుచున్న కృష్ణానది నీటి యేర్పాటు ఆలో
చించుచున్నటుల కనుపించకపోవుట.

9. పురమున ముఖ్యస్థలములయందు గ్యాసు దీపములు
చిన్న చిన్న క్రొత్తక్రొత్త మునిసిపాలిటీసారే యేర్పా
టుచేయుచుండ నీ సంఘమువారు పేక్షచేయుట; ఉన్నటు
వంటి చమురుదీపములు సహితము వేద్యరకపుచిమినింలేని కార
ణముచే మంచినీటిలో లేకపోవుట.

10. పాములు మొదలగువానికి పుట్టినిల్లయి దొంగలు
సహితము దాగుకొనుటకు వీలుగానున్న నాగు జేముడును అన్ని
చోటుల నికను తీయించకుండుట, ముఖ్యముగా రైలుస్టేషను
ప్రక్క వైశ్రవానీర ఆపదలు సంభవించుటయేగాక వ్రాయు
టకు వీలులేనంత మాల్చ్యము చేయుటకు వీలుకలిగించుచున్న
నాగు జేముడును తీయుమాగ్గును నింతవఱకు యోచింపకుండుట.

11. బండ్లు వెంకు ప్రక్కను పోవలయును అను బల్బులు
కొట్టినను క్రొత్తలో రేలియని సామాన్యము ఆవిధముగా
జరుపుటకు కొంతమంది జమానులకు నియమించి చెప్పించు సదు
పాయము లేక పోవుట.

12. రోడ్లు సహితము చక్కని స్థితిలో లేక పోవుట.
ఇట్టి కష్టములు కలెక్టరు దొరవారు సహితము గమనింపక
యుండుట. గమనించినను ఉపేక్షచేయుట బహువిచారకరము.
దీనిని సంఘముయొక్క అధ్యక్షులుగాని సభ్యులుగాని చూచె
దరో లేదో యని సంఘము కూడ కలుగుచున్నది

గుంటూరు

ఒక రేటుపేయరు.

TELEGRAMS.

REUTER'S TELEGRAMS.

Irish Home Rule.

The Amending Bill—Third Reading.

Earl Crewe's Remarks.

LONDON, July 14.—The House of Lords to-day discussed the third reading of the Home Rule Amending Bill. Reviewing Lords' amendments, Marquis of Crewe recalled the Irish Convention's rejection of the Irish Councils Bill when the Irish Members of the House of Commons were ready to accept discussion on it. The Commons must not be affected by such considerations, neither Nationalist nor Ulster Members being in a position to ignore their Irish supporters. Consequently the greatest patience and forbearance must be shown by all parties. Both sides desired arrangement though it would be one which nobody believed would represent the permanent relations in future between the two parts of Ireland.

Lord Lansdowne.

The Marquis of Lansdowne said that nothing less than official Opposition's amendments would suffice to avert the danger which was threatening. Throughout the debate, the Government had not uttered a word of suggestion to help in the task that had undertaken. It had exhibited an impotence more hopeless, more helpless and more aimless than ever any Government had done at the time of crisis.

Earl of Dunraven.

Earl of Dunraven proposed an Amendment enabling the King by Order in Council to postpone the operation of the Act until a commission had reported on the constitutional relations between Ireland and the rest of the Kingdom.

Viscount Morley.

Viscount Morley said that the Amendment was opposed to the spirit of the constitution. The effect of Lords' other amendments would be to make the collision more inevitable.

Earl Beauchamp.

Earl Beauchamp speaking on behalf of the Government opposed the amendment, but stated that if there was a general desire among all parties for conference with a view to conciliation the Government would facilitate the summoning of one.

Lord Lansdowne.

LONDON, July 14.—Lansdowne declined to accept the amendment as a substitution for any Opposition amendments, but welcomed Beauchamp's offer. He would like to know at what stage it was contemplated that such conference should take place. He attached importance to the announcement believing that that was the only direction in which a lasting settlement could be found.

Amendment Carried.

The amendment was carried without division.

Little Insurance against Civil War.

Times says that comparatively little insurance is being done in London in connection with the chance of Civil War owing to the high rates demanded. Liabilities of Lloyd's Underwriters and Composite Insurance Offices for damage to property in Ireland in case of Civil War are immense.

Sir E. Carson Summoned to London.

Sir Edward Carson left Belfast yesterday for London. He was to have reviewed the Volunteers at Craigavon to-day, but received an urgent telegram yesterday evening summoning him to London. The steamer was stopped to enable him to catch it.

Late Lady Hardinge.

Memorial Service in Chapel Royal.

LONDON, July 14.—Simultaneously with the funeral of Lady Hardinge at Penshurst at 12.45 to-morrow, a memorial service will be held by the permission of H. M. the King in the Chapel Royal, St. James Palace.

Members of the Royal Family to be Present.

LONDON, July 15.—Queen Alexandra and other members of the Royal Family will attend or be represented at to-day's memorial service for Lady Hardinge at the Chapel Royal. Queen Alexandra has sent to Penshurst a magnificent wreath from Sandringham as has also done the Empress Dowager of Russia.

Mr. Austen Chamberlain.

LONDON, July 14.—Mr. Austen Chamberlain has been returned unopposed for West Birmingham.

Cotton Industry.

Curtailement of Working Days.

LONDON, July 14.—It is anticipated that the curtailment of the working days of the cotton mills in America (see July 8th) will be adopted as being the only method of relieving the market. It is stated that the operatives agree with regard to the desirability of limiting

TELEGRAMS.

the output but urge that the cessation of work shall be distributed over a series of week-ends. Sir Charles Macara believes that the continent will follow England's lead.

Trade with East Africa.

Competition with German Ships.

LONDON, July 14.—Speaking at the British East Africa and Uganda dinner, Sir Owen Phillips said that it was impossible on the present commercial basis for ships of his firm trading with East Africa to compete with subsidised German ships without British subsidy.

A German's Espionage.

For Russia.

Heavy Punishment.

LONDON, July 14.—BERLIN.—The Court-Martial has sentenced a German Sergeant named Pohl to fifteen years penal servitude and ten years deprivation of civil rights and dismissal from the army for espionage in the interest of Russia. The Russian Military Attache has left Berlin and it is understood that he will not return though his connection with espionage is not confirmed.

Condition of the French Army.

Mr. Humbert's Report.

LONDON, July 15.—PARIS.—In the Senate yesterday M. Humbert, Reporter of the Army Committee, maintained the charges made on Monday regarding the unpreparedness of the Army and declared that the Inspector-General of Artillery wrote in January this year to the Minister of War to say that no progress had been made for forty years.

The Ministers.

The Minister of War denied that millions of francs had been wasted. By the end of 1915 France would have 3,020 guns compared with Germany's 3,370. Stocks of ammunition were adequate and the supply of projectiles by the end of 1915 would be tripled. The sums allotted for heavy guns had been greatly increased and six million francs would be set aside next year to improve the supply of boots.

The Premier.

The Premier deprecated unnecessary alarm in view of the preparations being made to increase the material. A motion instructing the Army Committee to investigate and report on the state of war material was adopted.

Portuguese Political Situation.

Mysterious despatches from Lisbon and Oporto show that serious disturbances evidently of a political nature, though censorship is suppressing facts, have occurred in Portugal. There has apparently been considerable amount of shooting and numbers have been wounded. The Cabinet to-day discussed measures to be taken to maintain order.

Violence of the Evolutionists.

The cause of the disturbances in Lisbon is the New Electoral Bill which is shortly to be introduced into the Parliament. The Evolutionists are endeavouring by violent methods to obtain certain advantages which their opponents who are in the majority in the Parliament refuse to grant.

Test Mobilization of the Navy.

Test Mobilization of Navy, which is replacing the annual Manoeuvres, begins to-day. As a result of the Admiralty's invitation to Reservists to volunteer for training, 493 warships of all classes will be fully manned during the next ten days.

Cotton Fire at Liverpool.

Cotton fire occurred at the Princes Dock, Liverpool, to-day. Damage is estimated at £20,000.

"Empress of Ireland" Disaster

Results of the Enquiry.

Separate Pilot Stations.

OTTAWA.—Canadian Department of Marine will immediately adopt the suggestion of the Court of Enquiry into the loss of "Empress of Ireland" that separate Pilot Stations be established for the incoming and the outward bound vessels so as to obviate the danger of convergence of the courses off Father Point.

Suit for Damages.

LONDON, July 14.—MONTREAL.—Canadian Pacific Company is starting action immediately against the former owners of "Storstad" for two million dollars for the loss of the "Empress of Ireland".

Austrians in Belgrade.

Seized with Panic.

LONDON, July 14.

VIENNA.—The Austrians in Belgrade were seized with panic on Saturday night, in consequence of rumours that the population intended to avenge the anti-Serbian demonstrations at Sarajevo. Many fled to Semlin, and others took shelter at the Legation and the Consulate. Nothing happened.

Mexican Situation.

General Carranza and Huerta.

LONDON, July 14.—WASHINGTON.—General Carranza has officially notified the United States that he will not enter into negotiations with General Huerta but that he insists on absolute surrender.

General Huerta's Resignation.

LONDON, July 14.—WASHINGTON.—The Brazilian Minister to Mexico has telegraphed to Mr. Bryan that General Huerta's resignation in favour of Senor Carbajal is expected to-day or to-morrow. Mr. Bryan will informally treat with General Carbajal until power has been transferred to him by constitutional means.

Insurgents Sweeping the Coast.

LONDON, July 15.—NEW YORK.—Despatches from Mazatlan state that the Insurgents are sweeping the Pacific coast of Mexico. Towns have everywhere been evacuated and armistices are being arranged and prisoners exchanged and in some ports Federals and Insurgents are making common cause with General Carranza.

Railway Engineers Conference.

Demands of the Employees.

CHICAGO.—Representatives of 55,000 Engineers and Firemen on 98 western Railroads are conferring with Representatives of employers. The men are demanding increased wages and other reforms.

Japan Naval Scandals.

TOKIO.—Mr. Pooley, formerly Reuter's Correspondent in Tokio, and Herr Hermann, formerly Tokio Manager of the German firm of Siemens and Schuckert have been sentenced to terms of imprisonment in connection with the naval scandals, the former to two years and the latter to one year.

Obituary.

BERLIN.—Death is announced of Herr von Haxthausen German Minister to China.

INDIAN TELEGRAMS.

(From Our Own Correspondents.)

Late Lady Hardinge.

Official Expression of Grief.

Telegram to Local Governments.

The Government of India have telegraphed to Local Governments that the procedure to be observed in India on the occasion of Lady Hardinge's funeral to-morrow (Wednesday) will be the closing of all offices, a memorial service in afternoon, and the flag to be hoisted half-mast.

At Bangalore.

Memorial Service.

BANGALORE, July 14.—Memorial Service at Holy Trinity Church was attended at 11 a. m. by an overwhelming congregation including representative units from all troops in the garrison including Indian officers from every Regiment and volunteer officers. The funeral service was conducted by Rev. H. N. Bridge, Chaplain, assisted by Rev. Jenkins, Evans, Pakendani Walsh of Drury Scott and others, organ being supplemented by the string orchestra of 7th Hussars. The hymns were "For ever with the Lord", "Thy will be done", "Now the labourer's task is over", Psalm 96 being also chanted. After this most impressive service, band played Dead March in "Saul". Sir Hugh and Lady Daly and General and Mrs. Wapshare were among the congregation.

At Ootacamund.

Memorial Service.

OOTACAMUND, July 14.—Memorial Service for Lady Hardinge will be held at St. Stephens church to-morrow. All public offices here will be closed to-morrow of Lady Hardinge.

TELEGRAMS.

At Guntur.

Y. M. L. Association.

(Special Wire.)

At an extraordinary meeting of the Young Men's Literary Association, Guntur, under the Presidency of D. V. Hanumantharow Garu, B.A., B.L., High Court Vakil, a resolution passed and wired to His Excellency the Governor-General, expressing heartfelt sorrow at the loss sustained by His Excellency by the sudden demise of Her Excellency and conveying deep sympathy and condolence.

Late Lady Hardinge.

Sympathy at Guntur.

(By Special Wire.)

The news of H. E. Lady Hardinge's passing away was received here yesterday with deep distress and heartfelt sympathy for the Viceroy. A message of sympathy and condolence was also sent by Mr. Kumar (sw. m. v. B. A., Honorary Secretary, Indian Chamber of Commerce, Guntur, to the Private Secretary to the Viceroy. As a token of sorrow at the Viceroy's bereavement, all shops are closed to-day. A public meeting has also been arranged to be held this evening.

At Secunderabad.

Memorial Services.

SECUNDERABAD, July 14.—A memorial service was held at Bolaram in Holy Trinity Church at noon before the altered time of funeral had been notified. The Hon'ble the Resident and Staff attended, also General Wadeson and forty officers. Other services will be held to-morrow at Secunderabad and Hyderabad, and all Government Offices and business houses will be closed.

In Calcutta.

Government Offices Closed.

CALCUTTA, July 14.—Government Offices and the High Court will be closed to-morrow in memory of Lady Hardinge. The Bengal Chamber and the Royal Exchange will close at 4 p. m. The trade premises will close at 2 p. m. and the Police Courts at midday. A memorial service takes place at the Cathedral at 5 p. m.

At Bombay.

BOMBAY, July 15.—The following telegram was sent by Sheriff of Bombay to the Private Secretary of His Excellency the Viceroy.

On behalf of the citizens of Bombay I desire to express grief at the most sad death of Lady Hardinge. Respectfully tender our humble condolences to His Excellency the Viceroy.

The following reply was received:—

His Excellency sends his thanks to you and the citizens of Bombay for your kind message of sympathy.

Other Messages.

Messages of sympathy with the Viceroy and condolence have also been sent from every Community and Association. Reports are coming of further sympathetic tributes from the Press and the pulpit to the memory of the deceased whose loss to public life of this country is deeply mourned all over the presidency:—

At Lucknow.

A Touching Reference.

LUCKNOW, July 14.—In closing the Oudh Court Pandit Kanhu Lal, 1st Additional Judicial Commissioner, made a touching reference to the death of Lady Hardinge which had deprived the people and children of India of a loving hostess and the Viceroy of a courageous consort.

Pulpit References.

On receiving the news at Nainital the Lieutenant-Governor communicated with the Archdeacon and other ministers of religion, all of whom referred to the event from their pulpits.

Public Functions Cancelled.

Sir James Meston has cancelled all public functions during his forthcoming tour. He will leave Nainital immediately after the memorial service to-morrow. Similar services will be held at other centres, including Lucknow.

In The Punjab.

LAHORE, July 14.—At an informal Durbar held at Ludhiana on Sunday afternoon, the Lieutenant-Governor announced the sad news of Lady Hardinge's death. The news caused a shock to all present.

At Rangoon.

Dismal Appearance of the City.

RANGOON, July 15.—There was quite a dismal appearance presented in the town to-day which was observed almost generally as holiday. Many of the buildings in town and ships in the harbour had their flags half mast. The Government arrangements were carried through, notwithstanding the cablegram to the effect that the funeral of Lady Hardinge would not take place until to-morrow. State service was held this evening at Anglican Cathedral at which Lieutenant-Governor and party, Judges and Government officials and others were present.

Sir Harold Stuart.

The Governor of Madras has appointed Sir Harold Stuart K.C.S.I., K.C.V.O., to be Vice-President of the Fort St. George.

Mr Gillan at Bangalore

Interview with Trades Association Representatives

BANGALORE, July 15.—Sir Hugh Daly introduced Mr. Gillan at the Residency yesterday to a deputation from the Bangalore Trades Association consisting of Messrs. W.G. Paddock, (President), W. Davis and P.A. Barton who desired to make certain representation concerning railway irregularities including the following:—(1) There is no goods express from Madras to Bangalore such as was run 7 or 8 years ago, the journey of 200 miles being then accomplished in 24 hours. It now occupies from 4 to 5 days. Mr. Davis, as spokesman, produced a recent letter from Railway authorities admitting a delay of 17 days in goods delivery. (2) As to goods from Bombay usual time occupied is from 15 days to a month whereas prior to amalgamation of Southern Mahratta with Madras Railway, goods were received in Bangalore in 10 days. The mail takes more time travelling from Bombay to Bangalore than from Bombay to Madras. The same complaint applies to the Secunderabad Mail. (3) The deputation asked a third train from City to Contonment. This would allow narrow gauge traffic from City to come direct to Contonment. City Station being situated in foreign territory goods delivered there are liable to octroi duty. If a third line were laid it would facilitate introduction of a terminal tax. (4) The Contonment Station required enlarging. Its platform was dangerously narrow, lighting bad and its normal condition insanitary.

Buckingham Stephens Case.

Judgment.

TRIVANDRUM, July 15.—Buckingham Stephens murder case appeals Judgment was delivered this noon acquitting both the accused. The Court house and the Bar was crowded to the full. Mr. Hunt took nearly an hour to read out the judgment.

Jaipur State Railway.

Part of Line Washed Away.

BANDIKUI, July 14.—The line was washed away last night between Chatsu and Sheodapura on the Jaipur State Railway. The 83 up mixed and the 81 up passenger were detained about 4 hours and passengers transhipped. The line is expected to be clear about to-day.

Alleged Murder and Abduction.

Accused Acquitted.

BOMBAY, July 14.—Trial of (1) Hari Govind Kalkadri, a Sowcar, (2) Yalla Kalsai and (3) Sattya Tallure in connection with the alleged murder of one Shankar Rowji Deshpande, clerk of the first accused, concluded yesterday before Sessions Judge at Belgaum and Jury. The first accused was charged with abetting the murder of Shankar Rowji Deshpande at the hands of Yalla and Sattya and one Amrit Deshpande about the end of April or the beginning of May, 1913, and also with abetting Amrita in the abduction of Shankar in order that the latter might be murdered. Against second and third accused charges of murder and of abduction with intent to murder were framed. The hearing lasted for nearly a month. Mr. Binning, Barrister, with the Public Prosecutor appeared for the Crown and Mr. Eardly Norton defended the first accused. The Jury yesterday returned a unanimous verdict of not guilty. The Judge agreeing acquitted all accused.

Arrest of Famous Dacoits.

L. G. Rewards Those Who Assisted.

His Honour the Lieutenant Governor of Punjab announced remission of arrears of revenue and cess to the village of Dadankalan as a reward for the brave assistance and co-operation they gave to the Police in bringing about the recent capture of the famous dacoits Malsingh and Ranjit Singh. The Zaildar and Lamberdar were presented to and congratulated by His Honour, the former being given a shot gun as a mark of appreciation, by the Government, of his services. His Honour further announced that individual rewards would also be given to those who had been conspicuous in assisting the Police on this occasion. Lieutenant-Governor also presented Subadar Wadawa Singh, late of Burma Police, with a sword of honour and a sanad from the Burma Government.

Lieut.- Governor at Lahore.

The Lieutenant-Governor of the Punjab, with the Chief Secretary and Inspector-General of Police, arrived at Lahore yesterday morning.

Cr. P. C. Amendment.

India Government's Letter to the Local Government.

LAHORE, July 15.—In connection with the amendment of the Criminal Procedure Code it is understood that the Government of India has addressed a letter to the Local Government and the Chief Court on the question whether the appellate powers at present exercised by the District Magistrates, and specially empowered superior Magistrates, from the orders of the second and third class Magistrates should be retained or whether all the appeals should be heard exclusively by the Sessions Judge.

The Punjab Hindu Conference.

Presidentship Question

LAHORE, July 15.—The Punjab Hindu Conference will hold its next sitting at Ferozepur about the end of November. A Reception Committee headed by Kashiram has been formed. No President has been elected as yet but the name of Rai Sahib Murlidhar of Ambala is being mentioned in its connection.

Wireless Station at Allahabad.

At Allahabad, on Sunday last, two transmitting aërials of wireless installation in the fort were struck by lightning and damaged. It will take four days to repair.

Maharaja of Jaisalmer

The installation of the Maharao of Jaisalmer took place on the 9th successfully.

People's Industrial Bank.

Managers Charged with Cheating

ALLAHABAD, July 14.—B. Girdharilal Varma, General Manager, and V. Shamboo Dyal Chatnagar, Manager of the Fyzabad Branch of the People's Industrial Bank (in liquidation), the Head Office of which is at Allahabad, are undergoing trial before Mr. Sams, Joint Magistrate of Fyzabad, on charges of cheating and criminal breach of trust, at the instance of Pashpatenath. It is alleged that the complainant deposited certain gold and silver ornaments, worth about ten-thousand rupees, with the Bank in 1910, and that in 1913 he wanted his ornaments back and was induced to part with the receipt for the same to Shamboo Dyal, accused, on the understanding that they would be returned after sanction was got from the Head Office, but the ornaments were not returned in spite of repeated demands. The allegation was that the ornaments had been pledged elsewhere. A number of witnesses have been examined. The case is proceeding.

Calcutta Football Matches.

Disturbed by Rain.

CALCUTTA, July 14.—The incessant drizzle that fell throughout the day and the night previous made the grounds so slippery and treacherous that scientific football was out of the question and all the three games in connection with the Indian Football Association Challenge Shield competition suffered. Rifles and East Yorks replayed their tie and though extra fifteen minutes were played the score sheet remained unspotted. A penalty was awarded against the Rifles and Chicas who took the kick sent in straight into goal. Keeper's hands who had no difficulty in saving. Roval Fusiliers beat Sibpore by 4 goals to 1. Wari were beaten by Customs by 2 goals to love. The Indians who played barefooted were handicapped owing to the slippery ground. Refereeing in the game was rather lax.

Shipping Convention.

Amending Bill.

An Amending Shipping Convention Bill is now before Parliament. The object is to give effect to the International Convention for the safety of life at sea, and the question of India's adherence to the Convention is at present under consideration.

Sir. C. Stewart Wilson.

Sir C. Stewart Wilson, late Director-General of Post and Telegraphs, has been asked by the Postal authorities of the United Kingdom to serve on a Committee which has been appointed to enquire into the management of the Telegraph Branch of the Home Post Office. Such enquiry was foreshadowed in the Post Master General's budget speech two months ago, in which he stated that the cost of transmitting telegrams in the United Kingdom was unduly high and that he would probably appoint a Committee to investigate the possibility of reducing the working charges.

Indians in Mauritius.

The Indian community in Mauritius are anxious to present to Mr. S. Wilberforce, I.C.S., a silver tea service in recognition of the valuable work done by him in connection with his recent enquiries in the Island into the extension of the Co-operative Credit system and the community has applied for the permission of the Government of India for Mr. Wilberforce's acceptance of the gift.

All-India Weather.

SIMLA, July 15.—The monsoon has given rain over practically the whole of its field except Hyderabad, north Madras. Temperature is in general normal or in defect. Rainfall is nearly general in Lower Burma, Bengal, Orissa, Chota Nagpur, east of United Provinces, Central India east, west coast of Peninsula and local in Upper Burma, Assam, Bihar, west of United provinces, east and north Punjab, east Rajputana, Central India, west Central Provinces, Bombay Deccan, Mysore, southeast Madras. A few falls have also occurred in Gujarat, Madras Deccan. Chief amounts are—Tavoy three inches, Moulmein two, Bassein one, Diamond Island four, Kyaupkyu two, Akyab three, Dibrugarh 1, Cherapunji 3, Cox's Bazar, Chittagong, Jessore 3, Saugor Island 1, Berhampore 6, Bogra 1½, Jhalpaiguri, Darjeeling 1, Sambalpur 2, Benares 1, Cawnpore 2, Minipuri one, Barailly and Dehra Dun two, Veraval one and half, Karwar three, Mercara one, Mangalore five, Calicut one and half, and Cuddalore one.

FORECAST:—Decrease of rainfall in Rajputana